

07-09-2012
04-02/5806

ЈП СРБИЈАГАС НОВИ САД
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЗА 2011. ГОДИНУ И ИЗВЕШТАЈ
НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	3
Биланс стања	6
Биланс успеха	7
Извештај о токовима готовине	8
Извештај о променама на капиталу	9
Статистички анекс	
Напомене уз финансијске извештаје	1 - 64

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Оснивачима и Управном одбору Јавног Предузећа Србијагас Нови Сад

Ангажовани смо да извршимо ревизију приложених финансијских извештаја Јавног Предузећа Србијагас Нови Сад (у даљем тексту „Предузеће“), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2011. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање приложених финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу извршене ревизије у складу са Међународним стандардима ревизије. Међутим, због питања описаних у основама за уздржавање од мишљења, нисмо били у могућности да прикупимо довољно одговарајућих ревизорских доказа да обезбеде основу за ревизорско мишљење.

Основе за уздржавање од мишљења

1. Као што је наведено у Напомени 8.1. уз финансијске извештаје, Предузеће на дан биланса 31.12.2011. године евидентира учешће у капиталу ХИП-Петрохемија а.д. у реструктурирању Панчево по набавној вредности у износу од 1.955.145 хиљада РСД што представља учешће од 13,38% капитала. ХИП-Петрохемија на 31.12.2011. евидентира значајан губитак изнад висине капитала. На основу напред наведеног, нисмо били у могућности да се уверимо да је Предузеће вредновало овај пласман у складу са одредбама МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (наставак)

Основе за уздржавање од мишљења (наставак)

2. Као што је наведено у Напомени 9.1. уз финансијске извештаје, Предузеће на дан биланса 31.12.2011. године у оквиру осталих дугорочних финансијских пласмана евидентира потраживања од ХИП-Азотара д.о.о. у реструктурирању Панчево у износу од 19.480.971 хиљада РСД, која Предузеће намерава да конвертује у пласман у капитал наведеног дужника у складу са Закључком Владе Републике Србије 05 број 41-8966/2011/1 и сходном одлуком Управног одбора Предузећа. До дана овог Извештаја ова конверзија обавеза у капитал дужника није спроведена. Од наведеног укупног износа, део од 4.525.098 хиљада РСД су потраживања од наведеног дужника која је Влада РС пренела Предузећу као повећање основног капитала Предузећа, што до дана овог Извештаја није спроведено. Остатак од 14.955.873 хиљада РСД су потраживања Предузећа рекласификована са краткорочних потраживања и краткорочних финансијских пласмана у току 2011. године. Приликом наведене рекласификације, Предузеће је укинуло већ постојећу исправку вредности ових потраживања у износу од 3.176.691 хиљада РСД у складу са проценом руководства. На основу напред наведеног, нисмо били у могућности да се уверимо да је Предузеће вредновало овај пласман у складу са одредбама МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“.
3. Као што је наведено у Напоменама 11.1. и 12.5. уз финансијске извештаје, Предузеће потраживања по основу продаје гаса евидентира у оквиру две различите позиције: потраживања по основу продаје и робних кредита у оквиру краткорочних финансијских пласмана. Обе позиције настају по истим фактурама, а разлика је по основу одобреног доспећа плаћања, на основу Одлуке Управног одбора број 01-02-25/35-2 од 31.10.2008. године, односно у складу са Закључком Владе Републике Србије број 021-4528/2008 од 23.10.2008. године. Предузеће евидентира и потраживања за камату обрачунату по основу доцње у наплати гаса. Предузеће је са појединим купцима извршило регулисање дужничко-поверилачких односа по основу продаје гаса чиме су продужавани рокови за плаћање. Предузеће је извршило исправку вредности свих потраживања по основу продаје гаса у складу са рачуноводственом политиком да се обезвређују нереализована потраживања доспела пре више од 90 дана. При томе, Предузеће као датум доспећа подразумева датум доспећа из Уговора о регулисању дужничко-поверилачких односа по основу продаје гаса. Предузеће је у току 2011. године укинуло раније формирану исправку вредности репрограмираних потраживања у износу од 1.482.472 хиљада РСД у складу са проценом руководства Предузећа. На основу напред наведеног, нисмо били у могућности да се уверимо да је Предузеће вредновало ова потраживања и пласмане у складу са одредбама МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (наставак)

Уздржавање од мишљења

Због значаја питања изнетих у пасусима о основама за уздржавање од мишљења, нисмо били у могућности да прикупимо довољно одговарајућих ревизорских доказа да обезбеде основу за ревизорско мишљење. У складу са тим, не изражавамо мишљење о приложеним финансијским извештајима.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на Напомену 7.6. уз финансијске извештаје, у којој је наведено да Предузеће не поседује доказе о власништву, којима би у потпуности доказало право својине и/или коришћења над свим средствима и имовином евидентираном у књиговодственој евиденцији Предузећа и презентираним у приложеним финансијским извештајима. Наше мишљење не садржи резерву по овом питању.

Београд, 11.06.2012. године

Мирослав Антовић
Овлашћени ревизор

БИЛАНС СТАЊА

(у 000 РСД)	Напомена	31.12.2011.	31.12.2010.
А К Т И В А			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	6.	5.753	3.439
Некретнине, постројења и опрема	7.	43.944.937	41.538.879
Учешћа у капиталу	8.	11.598.374	11.136.341
Остали дугорочни финансијски пласмани	9.	25.967.747	193.010
Укупно стална имовина		81.516.811	52.871.669
Обртна имовина			
Залихе	10.	8.058.967	10.902.229
Потраживања	11.	21.960.904	15.662.670
Потражив. за више плаћен порез на добитак		92.999	163.419
Краткорочни финансијски пласмани	12.	22.706.650	18.712.306
Готовински еквиваленти и готовина	13.	140.365	284.126
Порез на додату вредност и АВР	14.	1.495.612	2.108.430
Укупно обртна имовина		54.455.497	47.833.180
Одложена пореска средства	32.	142.568	115.700
УКУПНО АКТИВА		136.114.876	100.820.549
П А С И В А			
Капитал			
Основни капитал	15.2 и 15.3	40.515.334	35.990.236
Резерве		227.424	227.424
Ревалоризационе резерве		7.523	7.523
Нереализовани губици по основу ХоВ		(100.421)	(59.921)
Нераспоређени добитак	15.4.	17.500.210	16.926.994
Губитак		(20.019.230)	(20.019.230)
Укупно капитал	15.	38.130.840	33.073.026
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочна резервисања	16.	445.528	226.069
Дугорочни кредити	17.	47.661.992	24.958.282
Остале дугорочне обавезе	18.	20.000	-
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		48.127.520	25.184.351
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	19.	28.318.238	22.400.372
Обавезе из пословања	20.	18.257.882	16.976.726
Остале краткорочне обавезе	21.	945.578	782.269
Обавезе по основу ПДВ и ост. јав. прих. и ПВР	22.	2.334.818	2.403.805
Укупно краткорочне обавезе		49.856.516	42.563.172
Укупно резервисања и обавезе		97.984.036	67.747.523
УКУПНО ПАСИВА		136.114.876	100.820.549
Ванбилансна евиденција	23.	12.826.042	11.067.448

Напомене од 1. до 39. саставни су део финансијских извештаја

У Новом Саду, 11.06.2012.

БИЛАНС УСПЕХА

(у 000 РСД)	Напомена	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	24.	74.004.373	74.035.607
Приходи од активирања учинака и робе		111.240	91.122
Остали пословни приходи	25.	68.529	59.579
Укупно пословни приходи		74.184.142	74.186.308
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе		(72.099.869)	(66.392.827)
Трошкови материјала	26.	(443.016)	(764.752)
Трошкови зарада и накнада и остали лични расходи	27.	(1.809.115)	(1.491.002)
Трошкови амортизација и резервисања	28.	(1.489.247)	(1.030.794)
Остали пословни расходи	29.	(1.843.155)	(1.034.448)
Укупно пословни расходи		(77.684.402)	(70.713.823)
Пословни добитак (губитак)		(3.500.260)	3.472.485
Финансијски приходи	30.	11.693.686	4.786.436
Финансијски расходи	30.	(6.356.106)	(7.613.609)
Остали приходи	31.	6.410.124	6.165.260
Остали расходи	31.	(6.890.349)	(5.903.813)
Добитак из редовног пословања пре опорезивања		1.357.095	906.759
Нето (губитак) пословања које се обуставља		(8.592)	(51.790)
Добитак пре опорезивања		1.348.503	854.969
Порез на добитак	32.	(123.510)	(25.230)
Порески расход периода	32.	26.868	51.336
Одложени порески приходи периода		1.251.861	881.075
Нето добитак		1.251.861	881.075

Напомене од 1. до 39. саставни су део финансијских извештаја

У Новом Саду, 11.06.2012.

Генерални директор

Душан Бајатовић

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

(у 000 РСД)	Напомена	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
Новчани токови из пословних активности			
Приливи од продаје и примљени аванси		71.829.152	66.048.665
Приливи по основу примљених камата		860.305	619.788
Исплате добављачима и дати аванси		(80.391.236)	(68.333.581)
Зараде и остали лични расходи		(1.970.467)	(1.664.736)
Плаћене камате		(3.765.361)	(2.257.394)
Порез на добит		(53.090)	(624.821)
Плаћање по основу осталих јавних прихода		(5.600.503)	(5.477.430)
Нето (одлив) готовине из пословних активности		(19.091.200)	(11.689.509)
Новчани токови из активности инвестирања			
Приливи од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме		4.332.184	-
Примљене камате		33.828	-
Примљене дивиденде		501.569	330.040
Куповина акција и удела (нето одлив)		(537.229)	(1.090.010)
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме		(6.098.428)	(4.321.656)
Остали финансијски пласмани (нето одлив)		(6.553.680)	-
Нето (одлив) готовине из активности инвестирања		(8.321.756)	(5.081.626)
Новчани токови из активности финансирања			
Дугорочни и краткорочни кредити (нето прилив)		27.523.033	18.992.058
Финансијски лизинг		(489)	(505)
Исплаћене дивиденде		(678.645)	(712.191)
Нето прилив готовине из активности финансирања		26.843.899	18.279.362
Нето прилив (одлив) готовине		(569.057)	1.508.227
Готовина на почетку обрачунског периода	13.	284.126	255.304
Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине		830.444	266.562
Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине		(405.148)	(1.745.967)
Готовина на крају обрачунског периода	13.	140.365	284.126

Напомене од 1. до 39. саставни су део финансијских извештаја

У Новом Саду, 11.06.2012.

 Јавно предузеће
 Генерални директор
 Душан Рајковић
 "СРБИЈАГАС"
 Нови Сад

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Напомена	Државни капитал	Остали капитал	Резерве	Резерве	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добитци по основу Хов	Нереализовани губици по основу Хов	Нерасподелени добитак	Губитак	Укупно капитал
(у 000 РСД)										
Стање на 01.01.2010.	13.604.630	-	227.424	7.523	2.079	(17.689)	16.861.625	(20.019.230)	10.666.362	
Исплата дивиденди и учешће запослених у добити	-	-	-	-	-	-	(712.189)	-	-	(712.189)
Статусна промена спајање уз припајање Нето добитак периода	22.385.606	-	-	-	-	-	881.075	-	-	22.385.606
Вредновање Хов - (губици) периода	-	-	-	-	(2.079)	(42.232)	-	-	-	(44.311)
Корекција почетног стања на 01.01.2011.	-	-	-	-	-	-	(103.517)	-	-	(103.517)
5.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1.	35.990.236	-	227.424	7.523	-	(59.921)	16.926.994	(20.019.230)	33.073.026	
Стање на 31.12.2010.										
Исплата дивиденди и учешће запослених у добити	-	-	-	-	-	-	(538.435)	-	-	(538.435)
15.3.	-	4.525.098	-	-	-	-	1.251.861	-	-	4.525.098
Докапитализација Нето добитак периода	-	-	-	-	-	(40.500)	-	-	-	(40.500)
Вредновање Хов - (губици) периода	-	-	-	-	-	-	(140.210)	-	-	(140.210)
Трошкови периода	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1.	35.990.236	4.525.098	227.424	7.523	-	(100.421)	17.500.210	(20.019.230)	38.130.840	
Стање на 31.12.2011.										

Напомене од 1. до 39. саставни су део финансијских извештаја

У Новом Саду, 11.06.2012.

Генерални директор

М/ Душан Бајатовић

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
20084600 Maticni broj	4950 Sifra delatnosti	104056656 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3	☐ 19	☐ 20 ☐ 21 ☐ 22 ☐ 23 ☐ 24 ☐ 25 ☐ 26
Vrsta posla		

Naziv :JP SRBIJAGAS

Sediste : NOVI SAD, NARODNOG FRONTA 12

STATISTICKI ANEKS

7005010588848

za 2011. godinu

I OPSTI PODACI O PRAVNOM LICU ODNOSNO PREDUZETNIKU

Opis	AdP	Rekord iz godine	Prethodna godina
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za velicinu (oznaka od 1 do 3)	602	3	3
3. Oznaka za vlasnistvo (oznaka od 1 do 5)	603	5	5
4. Broj stranih (pravnih ili fizickih) lica koja imaju ucesce u kapitalu	604		
5. Prosecan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	1123	1096

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOSKIH SREDSTAVA

- iznosi u hiljadama dinara

Opis	AdP	Bruto	Ispravljena vrednost	Neto (1-2)
01 1. Nematerijalna ulaganja				
1.1. Stanje na pocetku godine	606	47393	43954	3439
1.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	607	4973	XXXXXXXXXXXX	4973
1.3. Smanjenja u toku godine	608	2075	XXXXXXXXXXXX	2659
1.4. Revalorizacija	609		XXXXXXXXXXXX	
1.5. Stanje na kraju godine (606+607-608+609)	610	50291	44538	5753
02 2. Nekretnine, postrojenja, oprema i bioloska sredstva				
2.1. Stanje na pocetku godine	611	46465761	4926882	41538879
2.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	612	7183779	XXXXXXXXXXXX	7183779
2.3. Smanjenja u toku godine	613	3524343	XXXXXXXXXXXX	4777721
2.4. Revalorizacija	614		XXXXXXXXXXXX	
2.5. Stanje na kraju godine (611+612-613+614)	615	50125197	6180260	43944937

III STRUKTURA ZALIHA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa radnih mesta	Opis	AOB	Trakcija godišnja	Plaćena godišnja
10	1. Zalihe materijala	616	192431	145872
11	2. Nedovršena proizvodnja	617		
12	3. Gotovi proizvodi	618		
13	4. Roba	619	7290307	10422701
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620		
15	6. Dati avansi	621	576229	333656
	7. SVEGA (616+617+618+619+620+621=013+014)	622	8058967	10902229

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa radnih mesta	Opis	AOB	Trakcija godišnja	Plaćena godišnja
300	1. Akcijski kapital	623		
	u tome : strani kapital	624		
301	2. Udeli drustva sa ogranicenom odgovornoscu	625		
	u tome : strani kapital	626		
302	3. Ulozi clanova ortackog i komanditnog drustva	627		
	u tome : strani kapital	628		
303	4. Drzavni kapital	629	35990236	35990236
304	5. Društveni kapital	630		
305	6. Zadružni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632	4525098	0
30	SVEGA (623+625+627+629+630+631+632=102)	633	40515334	35990236

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

- broj akcija kao ceo broj

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa radnih mesta	Opis	AOB	Trakcija godišnja	Plaćena godišnja
	1. Obicne akcije			
	1.1. Broj obicnih akcija	634		
deo 300	1.2. Nominalna vrednost obicnih akcija - ukupno	635		
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioritetnih akcija	636		
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	637		
300	3. SVEGA -nominalna vrednost akcija (635+637=623)	638		

VI POTRAZIVANJE I OBAVEZE

- iznosi u hiljadama dinara

Članka 43 ZK Priloga	Opis	AVDP	Rekultivacija	Priloga 13 ZK
20	1. Potrazivanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 <= 016)	639	21960904	14456451
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 <= 119)	640	18257882	16845860
deo 228	3. Potrazivanja u toku godine od drustava za osiguranje za naknadu stete (dugovni promet bez pocetnog stanja)	641	1133	2580
27	4. Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godisnji iznos po poreskim prijavama)	642	6933861	6084180
43	5. Obaveze iz poslovanja (potrazni promet bez pocetnog stanja)	643	84095407	81904959
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potrazni promet bez pocetnog stanja)	644	905612	757209
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	645	140470	116507
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	646	227165	189209
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, ucesce u dobitku i licna primanja poslodavca (potrazni promet bez pocetnog stanja)	647	440538	0
465	10. Obaveze prema fizickim licima za naknade po ugovorima (potrazni promet bez pocetnog stanja)	648	122324	0
47	11. Obaveze za PDV (godisnji iznos po poreskim prijavama)	649	6648037	5916405
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	139733333	126273360

VII DRUGI TROSKOVI I RASHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Članka 43 ZK Priloga	Opis	AVDP	Rekultivacija	Priloga 13 ZK
513	1. Troškovi goriva i energije	651	271665	218960
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	1273247	1062925
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	227235	197093
522, 523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizickim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	36663	23235
526	5. Troškovi naknada clanovima upravno i nadzornog odbora (bruto)	655	7551	8928
529	6. Ostali licni rashodi i naknade	656	264419	198821
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	953745	306616
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupnina	658	249772	14931
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupnina zemljišta	659		
536, 537	10. Troškovi istrazivanja i razvoja	660		
540	11. Troškovi amortizacije	661	1251909	968680
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	130340	128411
553	13. Troškovi platnog prometa	663	21827	26619

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa pozicija	Opis	2017	2018	2019
554	14. Troškovi članarina	664	5323	6081
555	15. Troškovi poreza	665	240291	112482
556	16. Troškovi doprinosa	666	13160	0
562	17. Rashodi kamata	667	129212	2855647
deo 560, deo 561 i deo 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	4218455	2855647
deo 560, deo 561 i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669	0	2451013
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670	54686	109011
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	9349500	11545100

VIII DRUGI PRIHODI

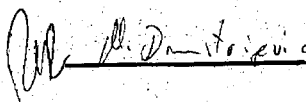
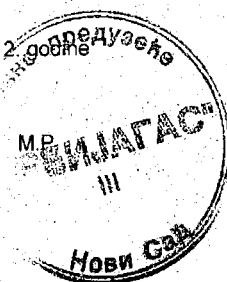
- iznosi u hiljadama dinara

Grupa pozicija	Opis	2017	2018	2019
60	1. Prihodi od prodaje robe	672	74004373	72910302
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dazbina	673	0	6986
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674	62611	47625
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljište	675		
651	5. Prihodi od članarina	676		
deo 660, deo 661, 662	6. Prihodi od kamata	677	8517173	3097453
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678	81417	11966
deo 660, deo 661 i deo 669	8. Prihodi na osnovu dividendi i ucesca u dobitku	679	501569	330040
	9. Kontrolni zbir (672 do 679)	680	83167143	76404372

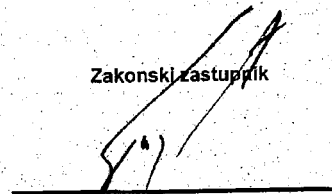
IX OSTALI PODACI

- iznosi u hiljadama dinara

Opis	ADP	Fizička lica	Pravna lica
1. Obaveze za akcize (prema godisnjem obracunu akciza)	681		
2. Obracunate carine i druge uvozne dazbine (ukupan godisnji iznos prema obracunu)	682	0	689
3. Kapitalne subvencije i druga drzavna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683	117784	572113
4. Drzavna dodeljivanja za premije, regres i pokrice tekucih troskova poslovanja	684		
5. Ostala drzavna dodeljivanja	685		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizickih lica	686		
7. Licna primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	117784	572802

u N. SARDU dana 27.1. 2012. godineLice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja
_____

Zakonski zastupnik

_____

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Sluzbeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08 i 2/10)

ЈП СРБИЈАГАС НОВИ САД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2011. ГОДИНУ

Београд, јун 2012. год.

31.12.2011. године

САДРЖАЈ

Основне информације о Предузећу	3.
Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја и рачуноводствени метод	3. – 8.
Преглед значајних рачуноводствених политика	8. – 22.
Преглед значајних рачуноводствених процена	23. – 24.
Корекције почетног стања	25.
Напомене за позиције биланса стања	26. – 45.
Напомене за позиције биланса успеха	46. – 51.
Трансакције са повезаним правним лицима	51. – 53.
Финансијски инструменти и циљеви управљања ризицима	53. – 63.
Остале напомене	63. – 64.

31.12.2011. године

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

Јавно предузеће "СРБИЈАГАС", Нови Сад (у даљем тексту „Предузеће“) , основано је Одлуком Владе републике Србије о оснивању Јавног предузећа за транспорт, складиштење, дистрибуцију и трговину природног гаса бр.05/023-4379/2005-1 од 7.јула 2005.године (Сл.гласник бр.60/2005), а на основу Закона о престанку важења Закона о оснивању Јавног предузећа за истраживање, производњу, прераду и промет нафте ... (сл.гласник бр.74/2005). Предузеће је регистровано у Агенцији за привредне регистре 01.октобра 2005.године. Све пословне промене у периоду од деобног биланса ЈП НИС (01. јули 2005.г.) до датума регистрације (01.октобар 2005.г.) су евидентирани у пословним књигама.

Седиште Предузећа је у Новом Саду, Ул. Народног фронта 12.

Према критеријуму за разврставање из Закона о рачуноводству и ревизији Предузеће је разврстано у велико правно лице.

Предузеће се бави транспортом природног гаса, управљањем транспортним системом за природни гас, трговином природним гасом на слободном тржишту, трговином природним гасом на велико, трговином природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, дистрибуцијом природног гаса и управљањем дистрибутивним системом за природни гас. Регистрована претежна делатност Предузећа је цевоводни транспорт, под шифром 4950.

Оснивач Предузећа са 100% власништва је Влада Републике Србије.

Матични број Предузећа је 20084600. Порески идентификациони број Предузећа је 104056656.

У току 2011. године просечан број запослених у Предузећу на основу стања крајем сваког месеца био је 1123 запослених (у току 2010. године 1096 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД**Финансијски извештаји**

Финансијски извештаји Предузећа укључују биланс стања на дан 31. децембра 2011. године, биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан као и преглед значајних рачуноводствених политика и процена, те напомене уз финансијске извештаје.

Ови финансијски извештаји представљају појединачне финансијске извештаје Предузећа, у смислу одредби МРС 27 „Консолидовани и појединачни финансијски извештаји“.

Предузеће одвојено обелодањује своје консолидоване финансијске извештаје у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији (Службени гласник РС бр. 46/2006, 111/2009 и 99/2011).

31.12.2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији (Службени гласник РС бр. 46/2006, 111/2009 и 99/2011), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Превод основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор") и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања ("Комитет") издати до 1. Јануара 2009. године званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије ("Министарство") бр. 401-00-1380/2010-16 и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и ИФРИЦ тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2010. године (што се посебно односи на период након доношења Решења од стране Министарства). При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС" бр. 114 од 22. децембра 2006. године, 119 од 26. децембра 2008. и 2/10 од 15. јануара 2010. године), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 "Приказивање финансијских извештаја", а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.

У складу са Правилником о изменама и допунама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна Предузећа, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени Гласник РС број 4/2010), код састављања финансијских извештаја за 2009. годину, Предузеће је одлучило да нето ефекат обрачунате уговорене валутне клаузуле са стањем на дан 31. децембра 2009. године по основу дугорочних потраживања и обавеза у динарима са валутном клаузулом, као и нето ефекат обрачунатих курсних разлика са стањем на тај дан по основу дугорочних потраживања и обавеза у страниј валути, не искаже у приходима односно расходима текућег периода. Нето ефекат обрачунате уговорене валутне клаузуле, као и нето ефекат обрачунатих курсних разлика, формираних на напред наведени начин, исказани су у оквиру осталих активних/пасивних/ временских разграничења на дан 31. децембра 2011. године. Сразмерни износи разграничених ефеката обрачунате уговорене валутне клаузуле, као и разграничених курсних разлика биће пренете на рачуне расхода, односно прихода на дан доспећа обавезе, односно потраживања по основу којих су обрачунати.

31.12.2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Наведени третман одступа од захтева МРС 21 „Ефекти промена девизних курса“ и МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“.

Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Предузећа, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Предузеће је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике обелодањене у напомени 3 уз финансијске извештаје. Наведене рачуноводствене политике су конзистентно примењене за све презентоване периоде извештавања.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2011. године:

- Измене МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредности и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ Измене које се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран Јула 2009, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),

31.12.2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)**

- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, ИФРИЦ 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена ИФРИЦ на дан или након 1 јула 2009),
- Измене МРС 38 “Нематеријална имовина” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МСФИ 2 “Плаћања акцијама”: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидран априла 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измена која се односи на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене ИФРИЦ 9 “Поновна процена уграђених деривата” ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009 и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године),
- ИФРИЦ 18 “Пренос средстава са купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године).
- Допуне МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године),
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године).
- Допуне МРС 24 “Обелодањивања о повезаним лицима” – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Допуне МРС 32 “Финансијски инструменти: презентација” – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),

31.12.2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)

- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, ИФРИЦ 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Допуне ИФРИЦ 14 “МРС 19 – Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године).
- ИФРИЦ 19 “Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- Допуне МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МСФИ 7 “Финансијски инструменти: обелодањивања” – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак” – Одложени порез: повраћај средстава која се налазе у основи (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године),

31.12.2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу (наставак)

- Консолидациони стандарди:
Комплет консолидационих стандарда ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године. Објашњења су дата у наставку.
МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ замењује МРС 27 „Консолидовани и појединачни финансијски извештаји“ и СИЦ 12 „Консолидација - Ентитети за посебне намене“.
МСФИ 11 „Заједнички подухвати“ замењује МРС 31 „Учешћа у заједничким подухватима“.
МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим ентитетима“.
Измене МРС 27 који се сада зове „Појединачни финансијски извештаји“.
Измене МРС 28 који се сада зове „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“.
- МСФИ 13 „Вредновање по фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године),
- Допуне МРС 19 „Примања запослених“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године).

2.4. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Предузећа на дан и за годину која се завршила на дан 31. децембра 2010. године, који су били предмет независне ревизије.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи и расходи

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта.

(а) Приход од продаје робе

Приходи од продаје робе се признају када су суштински сви ризици и користи од власништва над робом прешли на купца, што се уобичајено дешава приликом испоруке робе.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.1. Приходи и расходи (наставак)****(а) Приход од продаје робе (наставак)**

Предузеће има две врсте купаца, тарифне и квалификоване купце. Квалификација је извршена у зависности од начина одређивања цене робе, тј. природног гаса.

Тарифним купцима цена гаса и услуга дефинисане су тарифним системом, на који је Влада Републике Србије дала сагласност на основу Решења о давању сагласности на Одлуку о утврђивању цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса, која је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 92 од 10.10.2008. године.

Тарифни купци се даље деле у осам група у оквиру којих постоје три категорије, које зависе од јачине притиска:

- Категорија I, притисак мањи од 6 бара,
- Категорија II притисак између 6 и 16 бара
- Категорија III притисак преко 16 бара.

Категорија III подразумева транспорт природног гаса, односно цевоводни систем на највећем притиску. ЈП Србијасад снабдева велике индустријске потрошаче и дистрибутере прикључене на гасоводни транспортни систем. Цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса исказане су по тарифним ставовима утврђеним Тарифним системом за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса („Сл. гласник РС“ број 1/07) и утврђене су по тарифним елементима у складу са Методологијом за одређивање тарифних елемената и израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт природног гаса („Сл. гласник РС“ број 68/06 и 01/07).

Цене природног гаса за делатност трговине на слободном тржишту **квалификованим купцима** формирају се на основу набавних цена у периоду испоруке.

(б) Приход од продаје услуга

Предузеће продаје услуге транспорта, дистрибуције природног гаса, услуге управљања системом за транспорт и дистрибуцију природног гаса, услуге приступа систему (прикључна такса) и остале услуге. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, признаје се по уговореним накнадама с обзиром да су утрошени радни сати и да су настали директни трошкови. За уговоре на бази утрошка материјала стање довршености се одмерава на бази насталих трошкова материјала као проценат од укупних трошкова који треба да настану.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.1. Приходи и расходи (наставак)*****(б) Приход од продаје услуга (наставак)***

Приход од уговора са фиксном ценом признаје се по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да се пруже. Приход од уговора са фиксном ценом за извршене услуге генерално се признаје у периоду када су услуге извршене, коришћењем пропорционалне основе током трајања уговора.

(в) Приход од камата

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама. Приходи од камата се признају у периоду у коме је Предузеће стекло право да је камата прими.

(г) Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања инвестиционих некретнина у оперативни закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

(д) Приход од дивиденди

Приход од дивиденди се признаје када се установи право да се дивиденда прими.

(д) Расходи

Са датумом на који се књиже приходи такође се књиже и одговарајући расходи (принцип узрочности прихода и расхода).

Трошкови одржавања и оправки основних средстава се покривају из прихода обрачунског периода у коме настану.

3.2. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Пословне промене настале у страним средствима плаћања прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страним средствима плаћања на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања (наставак)

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

Изузев од претходног принципа, Предузеће је у пословној 2009. години искористило могућност промене рачуноводствене политике за евидентирање и обелодањивање курсних разлика и ефеката валутне клаузуле на основу Правилника о изменама и допунама Правилника о Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Сл. Гласник РС, бр. 4/2010) који је допустио разграничење нереализованих курсних разлика и ефеката валутне клаузуле по основу дугорочних потраживања и обавеза, на дан биланса у оквиру позиција АВР и ПВР. Све разграничене курсне разлике и ефекти валутне клаузуле ће се у моменту реализације потраживања односно обавезе за које су и обрачунати укинати из биланса стања и приказати у оквиру курсних разлика и ефеката валутне клаузуле у билансу успеха периода.

3.3. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Предузеће је, такође обавезно да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Јубиларне награде

Предузеће обезбеђује јубиларне награде. Право на ове накнаде прописано је чланом 50 Колективног уговора за ЈП "Србијагас", по коме запосленом по овом основу припада јубиларна награда у износу 1, 2, 3 или 3.5 зараде за непрекидан рад у Предузећу у трајању од 10, 20, 30, 35 и 40 година. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем очекиваних будућих готовинских исплата применом референтне стопе НБС.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Бенефиције за запослене (наставак)****(в) Отпремнине**

Отпремнине се исплаћују при раскиду радног односа ради коришћења права на пензију у висини три зараде коју би остварио за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина (Члан 48 Колективног уговора ЈП "Србијагас"). Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем очекиваних будућих готовинских исплата применом референтне стопе НБС.

(г) Учешће у добити

Запослени има право на део прихода од капитала из добити остварене по годишњем рачуну. Учешће у добити утврђује се одлуком надлежног органа уз сагласност оснивача, с тим што не може бити мања од 10% од износа остварене добити (Члан 46 Колективног уговора ЈП "Србијагас").

3.4. Порези и доприноси**3.4.1. Порез на добит****а) Текући порез на добитак**

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит предузећа важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 10% (2010. година: 10%) се плаћа на пореску основуцу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Закон о порезу на добит Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици који су исказани у пореским билансима до 2009 године могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода у наредних десет година од дана остваривања права, а губици остварени и исказани у пореском билансу за 2010 годину и на даље могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.4. Порези и доприноси (наставак)****3.4.1. Порез на добит (наставак)****б) Одложени порез на добитак**

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике проишашле из разлике између пореске основице средстава и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

3.4.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима. Остали порези и доприноси признају се као расход периода у коме су настали.

3.5. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су иницијално призната по набавној вредности. Накнадно вредновање нематеријалних улагања извршено је по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Улагања у интерно генерисана нематеријална улагања су евидентирана као расход периода у коме су настали.

Нематеријална улагања са одређеним корисним веком употребе се амортизују у току корисног века трајања и тестирају се на умањење вредности када год се јаве индикатори да нематеријално улагање може да буде обезвређено.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Некретнине, постројења и опрема

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно приписују набавци средстава, што укључује фактурна вредност (укључујући царинске дажбине и ПДВ), све трошкове који се директно приписују довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати на начин на који руководство очекује, иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на ком је средство лоцирано, као и капитализоване трошкове позајмљивања.

Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме су одмерена по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Предузеће у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано одмерити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје средства се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

Земљиште се не амортизује. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања, као што следи:

Грађевински објекти	од 20 до 70 година
Машине и опрема (укључујући и опрему за гасоводе)	од 3 до 50 година
Моторна возила	до 7 година
Намештај, прибор и опрема	до 5 година

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина која се држи ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог, а чија је минимална вредност већа од 100.000 евра.

Инвестициона некретнина, која углавном обухвата административне зграде које нису под хипотеком, држи се ради дугорочних приноса од закупа и не користи се од стране Предузећа. Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности, која представља вредност на отвореном тржишту коју годишње утврђују проценитељи. Фер вредност се заснива на ценама понуде на активном тржишту коригованим, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене у фер вредностима се евидентирају у билансу успеха као део осталих прихода.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Предузећу и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

3.8. Умањење вредности

На сваки датум биланса стања Предузеће преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли назнаке да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Предузеће процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризираним износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Умањење вредности (наставак)

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2011. године, на основу процене руководства Предузећа, не постоје индикације да је вредност некретнина, постројења и опреме обезвређена.

3.9. Учешћа у капиталу зависних правних лица и придружених правних лица

Зависна правна лица представљају она правна лица која су под контролом Предузећа у смислу одредби МРС 27 „Консолидовани и појединачни финансијски извештаји“, при чему се под контролом подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама правног лица са циљем остварења користи од његовог пословања. Сматра се да контрола постоји када Предузеће поседује, директно или индиректно (преко других зависних правних лица) више од половине права гласа у другом друштву. Учешћа у капиталу зависних правних лица исказана су по првобитној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Придružена правна лица су она у којима Предузеће остварује значајан утицај у смислу одредби МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете“, али не и контролу. Учешћа у капиталу придружених правних лица исказана су по првобитној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

3.10. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности која је нижа. Нето очекивана продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Вредност залиха материјала и резервних делова се утврђује на основу метода просечне набавне цене. Набавна вредност укључује вредност по факури добављача, транспортне и зависне трошкове. Залихе робе у магацину евидентирају се по набавним ценама.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести њихову вредност на нето очекивану продајну вредност (укључујући залихе са успореним обртом, сувишне и застареле залихе). Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се отписују.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.11. Финансијски инструменти****3.11.1. Финансијска средства**

Предузеће признаје финансијска средства у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства, и када је Предузеће извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расходи период). Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Предузеће обавезало да ће купити или продати средство.

Финансијска средства Предузећа укључују готовину, краткорочне депозите, хартије од вредности којима се тргује, потраживања од купаца и остала потраживања из пословања, дате кредите и позајмице.

Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи од њихове класификације. Финансијска средства се класификују у следеће категорије: финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена.

а) Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року. Деривати се такође класификују као средства која се држе ради трговања, осим ако су одређени као инструмент заштите од ризика. Средства у овој категорији су класификована као краткорочна средства. Добици или губици проистекли из промена у фер вредности ове категорије исказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Остали приходи/(расходи)“ у периоду у коме су настали.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата хартије од вредности евидентираних у оквиру краткорочних финансијских пласмана.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.11. Финансијски инструменти (наставак)****3.11.1. Финансијска средства (наставак)****б) Зајмови и потраживања**

Зајмови и потраживања представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских средстава, краткорочна бескаматна потраживања код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата готовину и готовинске еквиваленте, потраживања од купаца и друга потраживања из пословања, дате краткорочне позајмице повезаним правним лицима евидентираним у оквиру краткорочних финансијских пласмана и дате стамбене кредите запосленима евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана.

Под готовином и готовинским еквивалентима у финансијским извештајима Предузећа исказују се готовина у благајни и стања на текућим рачунима и остала новчана средства расположива до три месеца.

Потраживања од купаца се евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања. Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе (више од 90 дана од датума доспећа) и историјског искуства, и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру осталих расхода.

Остали дугорочни финансијски пласмани обухватају дугорочне кредите у земљи и иностранству дате зависним и осталим трећим лицима, као и бескаматна и каматносна потраживања од запослених по основу одобрених стамбених зајмова. Стамбени зајмови запосленима се вреднују по амортизованој вредности коришћењем каматне стопе по којој би Предузеће могло да прибави дугорочне позајмице, а која одговара ефективној каматној стопи. Исправка вредности потраживања од запослених се утврђује када постоји објективан доказ да Предузеће неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања.

в) Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, која руководство има намеру и могућност да држи до доспећа. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.11. Финансијски инструменти (наставак)****3.11.1. Финансијска средства (наставак)*****в) Финансијска средства која се држе до доспећа (наставак)***

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата хартије од вредности које се држе до доспећа евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана.

г) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недериватна средства која су сврстана у ову категорију или нису класификована ни у једну другу категорију. Финансијска средства расположива за продају се након иницијалног признавања одмеравају по фер вредности, при чему се нереализовани добици и губици приказују у оквиру капитала.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата учешћа у капиталу банака и правних лица евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана.

3.11.2. Финансијске обавезе

Предузеће признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. У случају где је постојећа финансијска обавеза замењена другом обавезом према истом повериоцу, али под значајно промењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измењени, таква замена или промена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вредности обавезе признаје у билансу успеха.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Финансијске обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања као и примљене кредите од банака.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.11. Финансијски инструменти (наставак)****3.11.2. Финансијске обавезе (наставак)**

Примљени кредити од банака се првобитно признају у износима примљених средстава (номиналној вредности), а након тога се исказују по амортизованој вредности уз примену уговорене каматне стопе. Ефекти примењивања уговорене уместо ефективне каматне стопе као што се захтева у складу МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“ по процени руководства Предузећа немају материјално значајан ефекат на финансијске извештаје. Кредити су одобрени уз варијабилне каматне стопе, а унапред плаћене накнаде за одобрене кредите разграничавају се на пропорционалној основи током периода трајања кредита.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Предузећа, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

3.12. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства**а) Резервисања**

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу. Када се користи дисконтовање, књиговодствена вредност резервисања се повећава у сваком периоду, тако да одражава проток времена. Ово повећање се исказује као трошак позајмљивања.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.12. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства (наставак)****б) Потенцијалне обавезе и потенцијална средства**

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3.13. Закупи**3.13.1. Предузеће као закупца****а) Финансијски закуп**

Закуп се класификује као финансијски закуп ако се њим суштински преносе на закупца сви ризици и користи повезани са власништвом. Финансијски закуп се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљеног средства и садашње вредности минималних плаћања закупнине. Свака закупнина се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе. Финансијски расходи се признају у билансу успеха периода на који се односе. Закупљена средства на бази финансијског закупа амортизују се у току периода краћег од корисног века трајања средства или периода закупа.

б) Оперативни закуп

Закуп се класификује као оперативни закуп ако закуподавац суштински задржава све ризике и користи повезане са власништвом. Плаћања извршена по основу оперативног закупа исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

3.14. Рачуноводство државних давања и средстава примљених без накнаде

Државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Предузећу по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Предузећа. Државно давање се признаје као приход током периода неопходних за сучељавање, на систематској основи, са повезаним трошковима које треба покрити из тог прихода. До тренутка признавања као приход, државно давање се евидентира у билансу стања као ставка „Одложени приходи и примљене донације“ у оквиру пасивних временских разграничења.

31.12.2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.14. Рачуноводство државних давања и средстава примљених без накнаде (наставак)**

Предузеће у оквиру свог пословања прибавља гасоводне објекте, основна средства и повезане залихе, без накнаде, односно објекте чију изградњу финансирају корисници. Вредност средстава прибављених без накнаде се такође евидентира на позицији „Одложени приходи и примљене донације“ и третирају се на исти начин као и државна давања у складу са одредбама МРС 20 „Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи“

3.15. Расподела добити

Расподела добити власницима капитала Предузећа признаје се као обавеза у периоду у коме су власници капитала Предузећа одобрили расподелу добити.

3.16. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: имовину узету у закуп, осим средстава узетих у финансијски закуп, робу у консигнацији, материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Предузећа, као и потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

3.17. Обелодањивање односа са повезаним правним лицима

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица у складу са одредбама МРС 24: „Обелодањивање повезаних страна“.

Повезаним правним лицима у смислу напред наведеног стандарда, Предузеће сматра правна лица у којима има учешће у капиталу, односно правна лица са учешћем у капиталу Предузећа.

Повезана лица могу улазити у трансакције које неповезана лица можда не би вршила и трансакције са повезаним лицима могу се обављати под другачијим условима и другачијим износима у односу на исте трансакције са неповезаним правним лицима.

Предузеће пружа услуге повезаним лицима и истовремено је корисник њихових услуга. Односи између Предузећа и повезаних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима.

Предузеће у приложеним финансијским извештајима није извршило обелодањивање свих трансакција са повезаним странама на начин како то захтева МРС 24 „Обелодањивање повезаних страна“.

31.12.2011. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.1. Амортизација и стопе амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Предузеће процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.2. Исправка вредности потраживања и краткорочних пласмана

Предузеће врши обезвређење сумњивих потраживања од купаца и других дужника на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Предузеће се ослања на старост потраживања (потраживања старија од 90 дана), раније искуство са отписом, бонитет купаца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате. Међутим, значајан део потраживања Предузећа се односи на потраживања од зависних правних лица код којих је, на основу процена и досадашњих искустава, укупна садашња вредност потраживања наплатива.

4.3. Фер вредност

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Предузећа врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Предузећа, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

31.12.2011. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.4. Кључна просуђивања о ефектима светске економске кризе

Текућа светска финансијска криза почела је средином 2007. године, при чему су се стварни ефекти на банкарски и привредни сектор у свету испољили током 2008. године. Ефекти кризе одразили су се на смањење улагања на тржишту капитала, смањење ликвидности банкарског сектора, на повећање међубанкарских каматних стопа и проузроковали су велико колебање на тржишту хартија од вредности.

Ефекти кризе у Републици Србији су почели да се осећају у последњем кварталу 2008. године, и прво су се одразили на банкарски сектор кроз значајно повлачење депозита становништа, уз даљи утицај на кризу ликвидности, флукуацију и опадање курса динара у односу на стране валуте, смањење опште привредне активности и платежне способности становништа и привреде.

Народна банка Србије и Влада Републике Србије су сетом донетих мера утицале на ублажавање првобитних ефеката кризе, и значајно допринеле враћању поверења у банкарски сектор, као и успостављању услова за оживљавање привредне активности кроз повољније кредитирање. Влада Републике Србије је усвојила "Програм мера за ублажавање негативних ефеката светске економске кризе", чији у главни циљеви очување конкурентности привреде Републике Србије, очување запослености и стимулисање домаће тражње.

Руководство Предузећа очекује да напред наведени општи ефекти кризе на економско окружење у земљи могу утицати на постојећи обим привредних активности, цену увоза, степен наплате потраживања, као и на могућност да обезбеди нове кредите или да рефинансира постојеће.

Предузеће је у процесу разматрања економских параметара и претпоставки неопходних за усклађивање активности са насталом ситуацијом изазваном светском финансијском кризом. Ова разматрања обухватају утицај кризе на постојећу и будућу ликвидност са становишта наплате потраживања од купаца чију ликвидност и солвентност тренутно није могуће проценити, способности измирења обавеза према добављачима и банкама, као и могућности прибављања повољних извора кредитирања за премошћавање критичних ситуација.

Руководство сматра да, у датим околностима, предузима све неопходне мере како би обезбедило одржив раст и развој Предузећа. Такође, руководство Предузећа није у могућности да поуздано процени даље ефекте кризе на економско окружење у Републици Србији, као ни утицај на финансијски положај и резултате пословања Предузећа, али сматра да ни у ком случају ефекти кризе неће довести у питање наставак његовог пословања.

31.12.2011. године

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА

Ефекти корекција на нето добитку за пословну 2010. годину и нераспоређеном добитку на дан 31.12.2010. године:

У току године, Предузеће је извршило усаглашавање исказане претплате по основу пореза на добитак. Предузеће је спровело корекцију почетног стања нераспоређене добити из ранијих година за износ умањења исказане претплате на дан 01.01.2011. године, а на начин приказан у табели која следи:

<i>(у 000 РСД)</i>	Нераспоре- ђени добитак	Нето добитак 01.01. - 31.12.2010.
	<u>31.12.2010.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Нераспоређени добитак / нето добитак у периоду 01.01. - 31.12.2010. претходно исказан	17.030.511	881.075
Корекција за усклађење обрачунатог пореза на добит	(103.517)	(103.517)
Нераспоређени добитак 01.01.2011. / нето добитак у периоду 01.01. - 31.12.2010. након корекција	<u>16.926.994</u>	<u>777.558</u>

Наведена корекција је обелодањена у Билансу стања за 2011. годину као измењена колона стања на 31.12.2010. године и у Извештају о променама на капиталу као корекција почетног стања на дан 01.01.2011. године.

Наведена корекција није обелодањена у Билансу успеха за 2011. годину као измењена колона успеха за период 01.01. - 31.12.2010. године.

31.12.2011. године

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

<i>(у 000 РСД)</i>	<i>Лиценце</i>
Набавна вредност	
Стање на 01.01.2010.	53.843
Нове набавке	2.210
Расход и продаја	(8.660)
Стање на 31.12.2010.	47.393
Исправка вредности	
Стање на 01.01.2010.	34.740
Амортизација	10.801
Расход и продаја	(1.587)
Стање на 31.12.2010.	43.954
Садашња вредност	
31.12.2009.	19.103
31.12.2010.	3.439
Набавна вредност	
Стање на 01.01.2011.	47.393
Нове набавке	4.973
Расход и продаја	(2.075)
Стање на 31.12.2011.	50.291
Исправка вредности	
Стање на 01.01.2011.	43.954
Амортизација	2.660
Расход и продаја	(2.076)
Стање на 31.12.2011.	44.538
Садашња вредност	
31.12.2010.	3.439
31.12.2011.	5.753

31.12.2011. године

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

(у 000 РСД)	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Остала средства	Средства у припреми	Аванси за осн. сред.	Укупно
Набавна вредност	216.585	25.917.794	2.064.017	898	4.658.266	576.885	33.434.445
Стање на 01.01.2010.	2.529.203	9.215.234	-	-	-	-	11.744.437
Корекција почетног стања по попису	2.745.788	35.133.028	2.064.017	898	4.658.266	576.885	45.178.882
Кориговано почетно стање 01.01.2010.	1.135	477.717	(477.717)	-	(1.135)	-	-
Рекласификације	-	487	144.462	-	5.723.222	147.863	6.016.034
Нове набавке	-	1.863.683	21.309	-	(1.801.747)	(1.548)	81.697
Трансфери средстава	-	(1.591.690)	(806.867)	-	-	-	(2.409.806)
Статусна промена (Банатски двор)	(11.249)	-	5.924	-	-	-	5.924
Повећања по основу вишка (попис) на 495	-	491.246	13.989	-	(2.660.188)	(408.727)	505.235
Преузета средства без накнаде	-	-	-	-	(50)	(88.224)	(123.080)
Смањења	-	-	(34.806)	-	(46.159)	-	(46.159)
Расходовања	-	-	-	-	(209)	326	378
Обезвређење	-	-	261	-	-	-	-
Остало	-	-	-	-	-	-	-
Стање на 31.12.2010.	2.735.674	36.374.471	930.572	898	5.872.000	226.575	46.140.190
Исправка вредности	-	3.371.038	620.046	-	-	143.085	4.134.169
Стање на 01.01.2010.	-	-	-	-	-	-	-
Корекција почетног стања	-	3.371.038	620.046	-	-	143.085	4.134.169
Кориговано почетно стање 01.01.2010.	-	(146.473)	(228.022)	-	-	-	(374.495)
Статусна промена (Банатски двор)	-	109.627	(109.627)	-	-	-	-
Рекласификације	-	820.480	136.835	-	-	-	957.315
Амортизација	-	-	(20.045)	-	-	-	(20.045)
Расходовања	-	-	-	-	-	(96.307)	(96.307)
Пренос по попису	-	-	674	-	-	-	674
Остало	-	-	-	-	-	-	-
Стање на 31.12.2010.	-	4.154.672	399.861	-	-	46.778	4.601.311
Садашња вредност	2.745.788	31.761.990	1.443.971	898	4.658.266	433.800	41.044.713
31.12.2009.	2.735.674	32.219.799	530.711	898	5.872.000	179.797	41.538.879
31.12.2010.	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2011. године

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

(у 000 РСД)	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Остала средства	Средства у припреми	Аванси за осн. сред.	Укупно
Набавна вредност	2.735.674	36.374.471	930.572	898	5.872.000	226.575	46.140.190
Стање на 01.01.2011.	13	231.019	133.495	-	5.650.334	956.177	6.971.038
Нове набавке	-	(19)	(30.745)	-	-	-	(30.764)
Расход и продаја	-	971.049	41.515	-	(1.012.564)	-	-
Трансфери средстава	-	-	-	-	87.217	-	87.217
Пренос са залиха	-	-	(9.427)	-	-	-	-
Корекција грешке из претходних година	-	9.427	(9.427)	-	(3.085.632)	-	(3.085.632)
Пренос на "Банатски двор"	-	-	-	-	-	(262.050)	(262.050)
Затварање аванских рачуна	-	(20.046)	-	-	-	-	(20.046)
Рекласификација на дугорочне пласмане	-	-	-	-	(54.989)	-	(54.989)
Обезвређење	-	-	-	-	25.910	-	25.910
Приходовање залиха инвест. материјала	-	-	-	-	125	(326)	(201)
Остало	-	-	-	-	-	-	-
Стање на 31.12.2011.	2.735.687	37.565.901	1.065.410	898	7.482.401	920.376	49.770.673
Исправка вредности	-	4.154.672	399.861	-	-	46.778	4.601.311
Стање на 01.01.2011.	-	1.162.247	87.002	-	-	-	1.249.249
Амортизација	-	(19)	(27.579)	-	-	-	(27.598)
Расход и продаја	-	-	-	-	-	5.608	5.608
Обезвређење	-	958	(958)	-	-	-	-
Корекција грешке из претходних година	-	(2.839)	-	-	-	-	(2.839)
Рекласификација на дугорочне пласмане	-	(156)	161	-	-	-	5
Остало	-	-	-	-	-	-	-
Стање на 31.12.2011.	-	5.314.863	458.487	-	-	52.386	5.825.736
Садашња вредност	2.735.674	32.219.799	530.711	898	5.872.000	179.797	41.538.879
31.12.2010.	2.735.687	32.251.038	606.923	898	7.482.401	867.990	43.944.937
31.12.2011.							

31.12.2011. године

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)**7.1. Средства у припреми**

Средства у припреми се у највећој мери односе на радове на измештању гасовода на Коридору 10 и на изградњу локалних дистрибутивних гасних мрежа.

Одлуком Управног одбора предузећа од 23.05.2011.године број 01-04-25/87-1 одобрено је отуђење средстава ЈП Србијасад нето вредности 3.085.632 хиљаде РСД који су у функцији изградње и управљања складиштем у својину ПСГ Банатски Двор.

7.2. Статусна промена

Одлуком Управног одбора Предузећа од 12.11.2010. године, број 01-02-25/76/3, дата је сагласност на пренос износа целокупне имовине Предузећа који чини техничко-технолошку целину обављања делатности складиштења природног гаса у неновчани капитал привредног друштва Подземно складиште гаса „Банатски Двор“ д.о.о. Списак средстава која су предмет уноса у улог, утврдила је Влада Републике Србије у складу са Законом о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области нафтне и гасне привреде („Сл.гласник РС 83/08). Нето вредност унетих средстава, односно неновчани удео у капиталу зависног друштва износи 2.995.801 хиљаду РСД, односно 28.000 хиљада ЕУР на дан 12.11.2010. године. (Напомене 8.1. и 8.3.)

7.3. Земљиште

а) На основу одлуке органа управљања, а на основу предлога пописне комисије, на дан 31.12.2010. године увећана је позиција земљишта у износу од 2.529.202 хиљаде РСД у корист нераспоређеног добитка.

б) По основу Одлуке о примопредаји средстава Предузеће привредном друштву „Банатски двор“ доо, а по основу Извештаја о раду комисије за попис о процени и вредности имовине за примопредају од 24.11.2010. године, на дан 31.12.2010. године извршена је предаја земљишта укупне вредности од 11.249 хиљада РСД.

7.4. Грађевински објекти

а) Предузеће је извршило корекцију почетног стања на дан 01.01.2010. године, за вредност гасоводних објектата утврђених пописом, у износу од 9.215.235 хиљаде РСД, које је евидентирало у корист почетног стања нераспоређеног добитка.

б) По основу Одлуке о примопредаји средстава Предузећа привредном друштву „Банатски двор“ доо, а у складу са Извештајем о раду комисије за попис о процени вредности имовине за примопредају, од 24.11.2010. године, у 2010. години је извршен пренос грађевинских објектата укупне садашње вредности 1.591.690 хиљада РСД.

31.12.2011. године

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)**7.5. Некретнине, постројења и опрема под заложним теретом**

Предузеће нема некретнине, постројења и опрему под хипотеком и залогом на 31.12.2011. године.

7.6. Докази о власништву

Предузеће не поседује доказе о власништву, којима би у потпуности доказало право својине и/или коришћења над свим средствима и имовином евидентираном у књиговодственој евиденцији и презентираним у овим финансијским извештајима Предузећа.

8. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Учешћа у капиталу зависних правних лица	6.273.755	9.508.366
- Исправка вредности	(1.296.254)	(1.515.829)
	<u>4.977.501</u>	<u>7.992.537</u>
Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица	4.719.411	1.261.849
- Исправка вредности	(146.607)	(110.472)
	<u>4.572.804</u>	<u>1.151.377</u>
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	2.135.358	2.075.350
- Исправка вредности	(87.289)	(82.923)
	<u>2.048.069</u>	<u>1.992.427</u>
Укупно учешћа у капиталу	<u><u>11.598.374</u></u>	<u><u>11.136.341</u></u>

31.12.2011. године

8. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)

8.1. Структура учешћа у капиталу је следећа:

(у 000 РСД)	31.12.2011.	% учешћа	31.12.2010.	% учешћа
Учешћа у капиталу зависних правних лица:				
"Српска фабрика стакла" ад Параћин	1.915.046	63,62%	1.915.046	63,62%
"МСК" ад Кикинда	1.536.670	50,75%	1.536.670	50,75%
"Агрожив" ад Житиште	1.212.920	100,00%	1.209.391	100,00%
"Енергогас" доо Подгорица	155.084	100,00%	155.084	100,00%
"Лозница – гас" доо Лозница	78.887	51,00%	78.887	51,00%
"Гас" доо Бечеј	78.320	51,00%	78.320	51,00%
"Природни гас" доо Панчево	292	100,00%	292	100,00%
"Апатингас" доо Апатин	282	100,00%	282	100,00%
КК "Војводина Србијагас" Нови Сад	-	0,00%	20.000	100,00%
ПСГ "Банатски двор" доо Нови Сад	-	0,00%	2.998.565	99,92%
	4.977.501		7.992.537	
Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица:				
ПСГ "Банатски двор" доо Нови Сад	2.623.947	49,00%	-	0,00%
"Yugorosgaz" ад Београд	812.586	25,00%	812.586	25,00%
"South Stream Serbia" АГ	532.928	49,00%	-	0,00%
"Сораз" адо Нови Сад	300.687	49,00%	-	0,00%
"Прогресгас-трејдинг" доо Београд	176.706	50,00%	176.706	50,00%
"Информатика" ад Београд	125.950	30,55%	162.085	29,90%
	4.572.804		1.151.377	
Учешћа у капиталу осталих правних лица:				
"ХИП-Петрохемија" ад у реструктурирању Панчево	1.955.145	13,38%	1.955.145	13,38%
"Дунав банка" ад Звечан	57.150	3,94%	-	0,00%
"Yuhog-Export" ад Јагодина	18.865	1,35%	18.865	1,35%
"Комерцијална банка" ад Београд	9.880	2,78%	10.088	2,78%
"Слободна зона Београд" ад Београд	4.870	3,29%	4.870	3,29%
"Привредна банка" ад Београд	1.401	0,18%	2.701	0,18%
"Застава аутомобили" ад у реструктурирању Крагујевац	758	0,03%	758	0,03%
"Астра банка у стечају" ад Београд	-		-	
	2.048.069		1.992.427	
Укупно учешћа у капиталу	11.598.374		11.136.341	

8.2. Учешће у КК Војводина Србијагас

На основу Одлуке Управног одбора Предузећа број 01-04-21/92-1 од 28. Јула 2011. године извршен је пренос без накнаде 100% удела Предузећа у зависном друштву КК „Војводина Србијагас“ доо кошаркашком клубу „Нови Сад“. Предузеће се обавезало и на спонзорство и покриће губитака КК „Војводина Србијагас“ до 2013. године. На дан 31.12.2011. године Предузеће по овом основу евидентира обавезу од 80.000 хиљада РСД (Напомена 18.).

31.12.2011. године

8. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)**8.3. Учешће у ПСГ Банатски двор**

На основу Одлуке Владе о оснивању Јавног предузећа за транспорт, складиштење, дистрибуцију и трговину приподног гаса („Сл. гласник РС“, бр. 60/05 и 51/06) и Одлуке о допуни Одлуке о оснивању истог 05 број 023-5175/2009 од 27.08.2009. („Сл. гласник РС“, бр. 71/2009), ЈП „Србијагас“ Нови Сад извршило је оснивање зависног друштва ПСГ „Банатски двор“ са основним капиталом у стварима, у вредности од 2.995.801 хиљаду РСД (Напомена 7.2.) и новчаним капиталом у износу од 28.000 хиљада ЕУР на дан 05.02.2010. године износи 2.763 хиљаде РСД.

На основу Одлуке Управног одбора Предузећа извршена је продаја и пренос 7% удела у предузећу ПСГ Банатски Двор. Руски партнер је извршио докапитализацију са своје стране чиме је учешће Предузећа са 99,92% колико је било на дан 31.12.2010. смањено на 49,00% колико је учешће на дан 31.12.2011. године. Тиме је Предузеће престало да има контролу над ПСГ Банатски двор у смислу одредби МРС 27, већ на дан 31.12.2011. Предузеће има значајан утицај у смислу одредби МРС 28, услед чега је извршена и приказана рекласификација са групе зависних на остала повезана правна лица.

8.3. Нова улагања Предузећа

а) Током 2011.године, а на основу члана 20. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од опшег интереса („Сл.Гласник РС“ бр.25/2000, 25/2002, 107/2005, 108/2005-исправка и 123/2007/др.закона) члана 15. Став 1. Тачка 7. Одлуке о оснивању Јавног предузећа за транспорт, складиштење, дистрибуцију и трговину природног гаса („Сл. Гласник РС“ , бр. 60/2005, 51/2006, 71/2009 и 22/2010), члана 27. Став 1. Тачка 5. Статута Јавног предузећа „Србијагас“ Нови Сад и члана 26. Пословника о раду Управног одбора ЈП „Србијагас“, Управни одбор ЈП „Србијагас“ је донео:

- Одлуку о улагању капитала ради оснивања Акционарског друштва за осигурање „Согаз“, Нови Сад;
- Одлуку о улагању капитала у „South Stream Serbia“ AG, Цуг, Швајцарска.

б) На основу Уговора о купопродаји стечајног дужника као правног лица од 10.12.2010. године, у току 2010. године је извршена куповина капитала привредног друштва „Агрожив“ ад Житиште, за износ купопродајне цене од 11.330.000 ЕУР по средњем курсу на дан плаћања.

в) На основу одлуке Управног одбора Предузећа број 01-02-25/67-2 од 19.02.2010. године, и Закључка Владе 05 број 023-6222/2009 од 09.10.2009. године, у току 2010. године извршено је конвертовање дела потраживања повериоца „ХИП-Петрохемија“ ад у реструктурирању Панчево, у основни капитал повериоца. Укупна потраживања Предузећа према „ХИП-Петрохемија“, на дан 15.09.2010. године, износе 2.036.924 хиљаде РСД, и у целокупном износу су призната и усаглашена. Одобрено је улагање капитала Предузећа у „ХИП-Петрохемија“ конверзијом дела потраживања, у износу од 1.955.145 хиљада РСД.

31.12.2011. године

8. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)**8.4. Учешћа у капиталу осталих правних лица**

Појединим улагањима Предузећа у капитал осталих правних лица тргује се јавно на Београдској берзи.

Фер вредност учешћа у капиталу осталих правних лица којима се тргује на активном тржишту утврђује се на основу текуће тржишне вредности у моменту закључења пословања на дан 31.12.2011. године.

9. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Потраживања која ће се конвертовати у учешће у капиталу:		
- "ХИП-Азотара" доо у реструктурирању Панчево	19.480.971	-
- "МСК" ад Кикинда	6.323.683	-
Стамбени кредити	156.671	186.588
Остало	6.422	6.422
Укупно остали дугорочни финансијски пласмани	<u>25.967.747</u>	<u>193.010</u>

9.1. Потраживања која ће се конвертовати у учешће у капиталу

На основу Закључка Владе Републике Србије 05 Број 41-8966/2011/1 и 05 Број 023-9337/2011-1, Управни одбор Предузећа је донео „Одлуку о повећању капитала ЈП „Србијагас“, Нови Сад и улагању капитала ЈП „Србијагас“ у ХИП-Азотару, Панчево“ број 01-04-25/101-3 од 29.12.2011. године и „Одлуку о улагању капитала ЈП „Србијагас“, Нови Сад у МСК, Кикинда конверзијом потраживања у трајни улог стицањем акција“ број 01-02-25/103-2 од 30.12.2011. године. Будући да на дан биланса 31.12.2011. године наведено није спроведено у Агенцији за привредне регистре Републике Србије, евиденција ових промена је извршена на рачуну Улагања која се могу конвертовати у капитал.

Структура потраживања која ће се конвертовати у учешће у капиталу је:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>ХИП-Азотара</u>	<u>МСК</u>	<u>Укупно</u>
Потраживања од купаца за гас (Напомена 11.2.)	2.913.150	170.232	3.083.382
Потраживања за камату (Напомена 11.2.)	4.479.771	562.999	5.042.770
Репрограмирана потраживања за гас – робни кредити (Напомена 12.6.)	7.562.952	-	7.562.952
Краткорочни кредити и пласмани – зависна правна лица (Напомена 12.6.)	-	7.177.612	7.177.612
Потраживања која је Влада РС унела као повећање капитала Предузећа (Напомена 15.3.)	4.525.098	-	4.525.098
Опрост обавеза Предузећа према Влади РС	-	(1.587.160)	(1.587.160)
	<u>19.480.971</u>	<u>6.323.683</u>	<u>25.804.654</u>

31.12.2011. године

9. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)**9.1. Потраживања која ће се конвертовати у учешће у капиталу (наставак)**

До дана овог извештаја спроведена је наведена конверзија потраживања у капитал МСК ад Кикинда, док конверзија потраживања у капитал ХИП-Азотара доо у реструктурирању Панчево још увек није спроведена (Напомена 37.).

9.2. Стамбени кредити

Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматном стопом по којој би Предузеће могло да прибави дугорочне позајмице и која одговара текућој тржишној каматној стопи на сличне финансијске инструменте у текућем извештајном периоду. Приликом процене коришћене су различите дисконтне стопе, у зависности од одредби закључених уговора, односно:

- 10,0% за уговоре са валутном клаузулом
- 12,9% за уговоре са шестомесечном ревалоризацијом
- 13,0% за динарске уговоре са каматом од 8% и 9%

Руководство Предузећа сматра да вредност по којој су кредити дати радницима исказани у пословним књигама одговара њиховој тржишној вредности.

10. ЗАЛИХЕ И ДАТИ АВАНСИ

<i>(у 000 РСД)</i>	31.12.2011.	31.12.2010.
Материјал	115.542	97.333
Резервни делови	346.442	281.379
Алат и инвентар	3.083	3.550
Исправка вредности залиха материјала	(272.634)	(236.391)
Роба у промету на велико	233.412	200.496
Роба у складишту код других правних лица	7.056.894	10.222.205
Дати аванси за залихе и услуге	617.839	366.186
Исправка вредности датих аванса за залихе и услуге	(41.611)	(32.529)
Укупно залихе	8.058.967	10.902.229

31.12.2011. године

11. ПОТРАЖИВАЊА

(у 000 РСД)	31.12.2011.	31.12.2010.
Купци – зависна правна лица	751.097	144.280
Купци – остала повезана правна лица	467.570	212.683
Купци у земљи	42.422.486	38.075.990
Купци у иностранству	778.985	512.331
	44.420.138	38.945.284
Исправка вредности потраживања од купаца	(24.446.193)	(24.488.833)
Укупно потраживања по основу продаје	19.973.945	14.456.451
Остала потраживања из специфичних послова	1.036.917	530.577
Исправка вредности потраживања из специфичних послова	(538.312)	(530.577)
Укупно потраживања из специфичних послова	498.605	-
Потраживања за камату и дивиденде	4.336.000	3.221.244
Потраживања од запослених	40.346	34.613
Потраживања од државних органа и организација	29.436	29.436
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	23.301	177
Остала потраживања	4.770.202	4.767.639
Исправка вредности других потраживања	(7.710.931)	(6.846.890)
Укупно друга потраживања	1.488.354	1.206.219
Укупно потраживања	21.960.904	15.662.670

11.1. Потраживања по основу продаје гаса

Приказана потраживања од купаца се у највећој мери односе на потраживања по основу продаје гаса.

Предузеће у складу са Одлуком Управног одбора Србијас Нове Сад 01-02-25/35-2 од 31.10.2008, односно у складу са Закључком Владе РС 021-4528/2008 од 23.10.2008. године купцима гаса одобрава одложено плаћање на 6 месеци за 37,5% износа сваког рачуна, док за остатак од 62,5% износа важе стандардни рокови доспећа.

Део рачуна са стандардним роком доспећа, Предузеће евидентира у оквиру билансне позиције „Потраживања“, односно потраживања од купаца која су овде приказана.

Део рачуна са доспећем за 6 месеци од дана издавања рачуна, као и сва потраживања за гас која су била предмет репрограма, Предузеће евидентира у оквиру билансне позиције „Краткорочни финансијски пласмани“, односно краткорочни робни кредити дати правним лицима (Напомена 12.5.).

31.12.2011. године

11. ПОТРАЖИВАЊА (наставак)**11.2. Рекласификација потраживања на остале дугорочне финансијске пласмане**

Предузеће је извршило рекласификацију потраживања од „ХИП-Азотара“ доо у реструктурирању Панчево и од „Метанолско-сирћетни комплекс“ ад Кикинда на остале дугорочне финансијске пласмане (Напомена 9.1.) у бруто износу од:

- За гас: 3.083.382 хиљада РСД,
- За камату: 5.042.770 хиљада РСД.

Предузеће је укинуло исправку вредности за ова потраживања у укупном износу од 3.840.226 хиљада РСД.

11.3. Промене на рачунима исправке вредности потраживања у току 2011, односно 2010. године су:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Стање на дан 1. јануара	31.866.300	29.849.048
Додатна исправка вредности	5.217.414	5.219.298
Директан отпис претходно исправљених потраживања	(367.894)	(42.366)
Укидање исправке вредности потраживања	(4.020.384)	(3.159.680)
Стање на дан 31. децембра	<u>32.695.436</u>	<u>31.866.300</u>

12. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Краткорочни кредити и пласмани – зависна правна лица	4.289.455	9.492.682
- исправка вредности	(119.800)	(1.492.472)
	<u>4.169.655</u>	<u>8.000.210</u>
Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана правна лица	1.128.605	-
- исправка вредности	(262.349)	-
	<u>866.256</u>	<u>-</u>
Краткорочни робни кредити дати правним лицима	9.179.709	9.855.860
- исправка вредности	(370.013)	(252.902)
	<u>8.809.696</u>	<u>9.602.958</u>
Дате позајмице у домаћој валути	340.158	1.105.000
- исправка вредности	-	-
	<u>340.158</u>	<u>1.105.000</u>
Орочени депозити код банака	8.399.586	-
- исправка вредности	-	-
	<u>8.399.586</u>	<u>-</u>
Остали краткорочни финансијски пласмани	190.364	73.203
- исправка вредности	(69.065)	(69.065)
	<u>121.299</u>	<u>4.138</u>
Укупно краткорочни финансијски пласмани	<u>22.706.650</u>	<u>18.712.306</u>

31.12.2011. године

12. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

12.1. Структура краткорочних кредита и пласмана зависним правним лицима је:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
"Српска фабрика стакла" ад Параћин	3.229.155	2.121.410
"Агрожив" ад Панчево	820.000	-
"Метанолско-сирћетни комплекс" ад Кикинда	210.000	7.177.678
КК "Војводина Србијагас" Нови Сад	30.300	30.300
ПСГ "Банатски двор" доо Нови Сад	-	163.294
	4.289.455	9.492.682
- исправка вредности	(119.800)	(1.492.472)
	4.169.655	8.000.210

12.2. Структура краткорочних кредита и пласмана осталим повезаним правним лицима је:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
ПСГ "Банатски двор" доо Нови Сад	1.128.605	-
- исправка вредности	(262.349)	-
	866.256	-

12.3. Структура краткорочних робних кредита датих правним лицима је:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
"ХИП-Азотара" доо у реструктурирању Панчево	5.234.240	8.704.257
ЈКП "Београдске Електране" Београд	2.393.347	17.772
ДП "Нови Сад-Гас" Нови Сад	285.200	215.577
"Беогас" доо Београд	198.295	68.925
"Електропорцелан" ад Аранђеловац	139.035	-
ЈКП "Топлана-Шабац" Шабац	101.950	13.289
ЈКП "Градска топлана" Зрењанин	99.156	86.238
"Гас Феромонт" ад Стара Пазова	92.633	82.083
ЈКП "Топлана-Лозница" Лозница	89.704	89.704
ЈП "Ингас" Инђија	54.722	47.380
Остали	491.427	530.635
	9.179.709	9.855.860
- исправка вредности	(370.013)	(252.902)
	8.809.696	9.602.958

12.4. Структура датих позајмица у домаћој валути је:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
"ХИП-Азотара" доо у реструктурирању Панчево	340.158	1.105.000
- исправка вредности	-	-
	340.158	1.105.000

31.12.2011. године

12. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)**12.5. Краткорочни робни кредити дати правним лицима**

Краткорочни робни кредити дати правним лицима се односе на 37,5% износа сваког рачуна за гас са доспећем за 6 месеци од дана издавања рачуна, као и сва потраживања за гас која су била предмет репрограма. Остатак рачуна за гас са стандардним роком доспећа Предузеће евидентира у оквиру билансне позиције „Потраживања“, односно потраживања од купаца (Напомена 11.1.).

12.6. Рекласификација краткорочних финансијских пласмана на остале дугорочне финансијске пласмане

Предузеће је извршило рекласификацију краткорочних финансијских пласмана у „ХИП-Азотара“ доо у реструктурирању Панчево и у „Метанолско-сирћетни комплекс“ ад Кикинда на остале дугорочне финансијске пласмане (Напомена 9.1.) у бруто износу од:

- Са краткорочних робних кредита: 7.562.952 хиљада РСД,
- Са краткорочних кредита и пласмана зависним правним лицима: 7.177.612 хиљада РСД.

12.7. Укидање исправке вредности краткорочних финансијских пласмана

Предузеће је у складу са проценом руководства Предузећа о наплативости укинуло исправку вредности по основу краткорочних кредита датих „Српска фабрика стакла“ ад Параћин у износу од 1.482.472 хиљада РСД (Напомена 12.1.).

13. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

(у 000 РСД)

	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Хартије од вредности - готовински еквиваленти	15	5
Текући (пословни) рачун	82.682	269.968
Благајна	1.006	781
Девизни рачун	49.811	10.259
Остала новчана средства	6.851	3.113
Укупно новчана средства	<u>140.365</u>	<u>284.126</u>

14. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

(у 000 РСД)

	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Потраживања за више плаћени порез на додату вредност	-	278
Разграничени порез на додату вредност	291.637	827.535
Разграничени негативан нето ефекат обрачунатих курсних разлика и ефеката по основу валутне клаузуле	1.071.066	1.081.484
Остала активна временска разграничења	132.909	199.133
Укупно	<u>1.495.612</u>	<u>2.108.430</u>

31.12.2011. године

15. КАПИТАЛ**15.1. Стања на рачунима капитала су:**

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Државни капитал	35.990.236	35.990.236
Остали основни капитал	4.525.098	-
Статутарне и друге резерве	227.424	227.424
Ревалоризационе резерве	7.523	7.523
Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	(100.421)	(59.921)
Нераспоређени добитак ранијих година	16.248.349	16.045.919
Нераспоређени добитак текуће године	1.251.861	881.075
Губитак ранијих година	(20.019.230)	(20.019.230)
Укупно капитал	<u>38.130.840</u>	<u>33.073.026</u>

15.2. Државни капитал

Основни капитал ЈП "Србијагас" Нови Сад, обухвата државни капитал и износи 35.990.236 хиљада РСД. Влада Републике Србије је власник 100% капитала Предузећа.

15.3. Остали основни капитал

На основу Закључка Владе РС 05 Број:41-8966/2011-1 од 25.11.2011. године, Влада РС је донела одлуку да се потраживања Републике Србије према ХИП Азотара доо у реструктурирању, Панчево пренесу на Предузеће, а која се односе на плаћене обавезе према „Export import bank of China“ у износу од УСД 25.129.692,30, а по основу потраживања према Париском клубу чији је гарант била „Привредна банка“ ад, Панчево, односно њен правни следбеник „Банка поштанска штедионица“ ад Београд, у износу од УСД 32.902.750,00 и ЕУР 1.891.549,75, а што све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан 30.септембар 2011. године износи 4.525.098 хиљада РСД. Наведена потраживања ће се регистровати као повећање оснивачког капитала Предузећа. Након уписа ове промене у Агенцији за привредне регистре РС, наведени износ ће се рекласификовати на државни капитал Предузећа.

Наведена потраживања су на дан 31.12.2011. године евидентирана у оквиру осталих дугорочних финансијских пласмана (Напомена 9.1.).

15.4. Нераспоређена добит

У току године, Предузеће је извршило усаглашавање исказане претплате по основу пореза на добитак. Предузеће је спровело корекцију почетног стања нераспоређене добити из ранијих година за износ од 103.517 хиљада РСД (Напомена 5.). Наведена корекција није имала утицај на резултат периода текуће или претходне године.

Предузеће је у току 2011. године извршило расподелу добити у износу од 678.645 хиљада РСД (у току 2010. године 712.189 хиљада РСД).

31.12.2011. године

16. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	267.041	222.599
Резервисања за судске спорове	175.017	-
Остала дугорочна резервисања	3.470	3.470
Укупно дугорочна резервисања	<u>445.528</u>	<u>226.069</u>

16.1. Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји развијено тржиште за овакве обвезнице, коришћена је референтна стопа Народне банке Србије.

16.2. Резервисања за судске спорове

Резервисања за судске спорове формирају се у износу који одговара најбољој процени руководства Предузећа у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире. Стручне службе су на основу расположивих података предложиле резервисања у износу од 175.017 хиљада РСД (Напомена 36.).

17. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Дугорочни кредити у земљи	42.490.435	19.736.755
Дугорочни кредити у иностранству	5.232.045	5.274.910
	<u>47.722.480</u>	<u>25.011.665</u>
Умањено за текућа доспећа (Напомена 19.)	(60.488)	(53.383)
Укупно дугорочни кредити	<u>47.661.992</u>	<u>24.958.282</u>

Доспеће дугорочних кредита је:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Доспеће до 1 године	60.488	53.383
Доспеће од 1 - 2 године	3.563.085	60.984
Доспеће од 2 - 5 година	23.662.023	11.060.529
Доспеће преко 5 година	20.436.884	13.836.769
Укупно дугорочни кредити	<u>47.722.480</u>	<u>25.011.665</u>

Дугорочни кредити су или номиновани у ЕУР или у РСД, али са валутном клаузулом везаном за ЕУР. Уговорени су и са фиксном и са варијабилном каматном стопом. Просечна ЕКС на дан 31.12.2011. године је 5,49%.

31.12.2011. године

17. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

Повериоци Предузећа за дугорочне кредите су:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
„Banca Intesa“ ad Beograd	22.497.794	17.934.694
„EBRD“	5.232.045	5.274.910
„Erste bank“ ad Novi Sad	4.185.636	-
„Hypo Alpe-Adria-bank“ ad Beograd	3.662.431	-
„Komercijalna banka“ ad Beograd	2.092.818	-
„Moskovska banka“ ad Beograd	1.046.409	-
„NLB banka“ ad Beograd	1.680.484	1.802.061
„Societe Generale banka Srbija“ ad Beograd	4.185.636	-
„UniCredit bank Srbija“ ad Beograd	3.139.227	-
Укупно дугорочни кредити	<u>47.722.480</u>	<u>25.011.665</u>

18. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Обавезе по финансијском лизингу	-	505
КК „Војводина Србијагас“ доо Нови Сад	80.000	-
Умањено за текућа доспећа (Напомена 19.)	(60.000)	(505)
Укупно остале дугорочне обавезе	<u>20.000</u>	<u>-</u>

Предузеће и КК „Војводина Србијагас“ доо Нови Сад закључили су дана 01.11.2011. године Уговор о покрићу губитака. Предузеће се обавезало да ће обезбедити укупно 80.000 хиљада РСД, од чега 60.000 хиљада РСД у кратком року, а преосталих 20.000 хиљада РСД до 15.04.2013.године. Свих 80.000 хиљада РСД су теретили остале расходе у току 2011. године (Напомена 31.).

19. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Краткорочни кредити у земљи	16.900.739	12.945.598
Краткорочни кредити у иностранству	11.297.010	6.473.506
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (Напомена 17.)	60.488	53.383
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године (Напомена 18.)	60.000	505
Остале краткорочне финансијске обавезе	1	2.927.380
Укупно краткорочне финансијске обавезе	<u>28.318.238</u>	<u>22.400.372</u>

Обавезе Предузећа по краткорочним кредитима су номиноване у ЕУР, УСД и РСД.

Уговорени су и са фиксном и са варијабилном каматном стопом.

31.12.2011. године

19. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Обезбеђени су меницама.

Повериоци Предузећа за краткорочне кредите су:

(у 000 РСД)

Краткорочни кредити у земљи:

	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
„Аик банка“ ад Ниш	2.003.560	3.164.946
„Credy banka“ ад Крагујевац	148.495	120.000
„Erste bank“ ад Нови Сад	476.374	1.027.491
„Еуробанк ЕФГ“ ад Београд	2.784.311	1.323.500
„Findomestic banka“ ад Београд	209.281	210.996
„Нуро Alpe-Adria-bank“ ад Београд	137.328	-
„Комерцијална банка“ ад Београд	392.992	-
„ЛХБ банка“	30.213	30.460
Општинска управа општине Горњи Милановац	2.000	2.000
„Raiffeisen bank“ ад Београд	4.085.343	3.164.946
Република Србија	-	660.000
Скупштина Града Београда	53.619	48.843
„Societe Generale banka Srbija“ ад Београд	473.505	527.491
„UniCredit bank Србија“ ад Београд	4.034.105	1.609.943
„Унивезал банка“ ад Београд	500.000	-
„Војвођанска банка“ ад Нови Сад	1.569.613	1.054.982
	<u>16.900.739</u>	<u>12.945.598</u>

Краткорочни кредити у иностранству:

„Московска банка“ ад Београд	11.297.010	5.946.015
„Erste GCIB Finance“, Амстердам, Холандија	-	527.491
	<u>11.297.010</u>	<u>6.473.506</u>
Укупно краткорочни кредити	<u>28.197.749</u>	<u>19.419.104</u>

20. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

(у 000 РСД)

	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Примљени аванси, депозити и кауције	393.973	342.636
Добављачи – матична и зависна правна лица	15.117	434
Добављачи – остала повезана правна лица	6.308.245	8.419.614
Добављачи у земљи	7.077.349	3.348.998
Добављачи у иностранству	4.332.272	4.734.148
Остале обавезе из пословања	60	30
Остале обавезе из специфичних послова	130.866	130.866
Укупно обавезе из пословања	<u>18.257.882</u>	<u>16.976.726</u>

20.1. Обавезе према добављачима не носе камату и имају валуту плаћања која се креће у распону од 8 до 90 дана.

20.2. Обавезе према добављачима – остала повезана правна лица на дан 31.12.2011. године у износу од РСД 6.222.687 хиљада су изражене у УСД 76.950.401,57 и односе се на обавезе по основу преузетог природног гаса према Yugorosgaz Београд. Валута плаћања ових рачуна је 30 дана од дана испоруке.

31.12.2011. године

20. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (наставак)

- 20.3. Најзначајније обавезе према добављачима у иностранству су:
- МОЛ Будимпешта, Мађарска 11.100.243,60 УСД (транзит гаса кроз Мађарску)
  - Газекспорт Москва, Руска Федерација 42.307.585,31 УСД (ткз. "стари дуг" – обавезе за преузети гас до 2000. године).

20.4. Руководство Предузећа сматра да исказана вредност обавеза из пословања одражава њихову фер вредност на дан биланса стања.

21. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

<i>(у 000 РСД)</i>	31.12.2011.	31.12.2010.
Обавезе за зараде и накнаде (брuto)	68.140	55.217
Обавезе за накнаде зарада које се рефундирају (брuto)	790	1.141
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	875.423	724.356
Обавезе према запосленима	361	1.112
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	382	356
Остале обавезе	482	87
Укупно	945.578	782.269

22. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

<i>(у 000 РСД)</i>	31.12.2011.	31.12.2010.
Обавезе за порез на додату вредност	18.528	269.686
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине	4.571	2.563
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	601	583
Унапред обрачунати трошкови	73.603	-
Одложени приходи и примљене донације	2.119.558	2.107.671
Разграничени приходи по основу потраживања	1.060	1.076
Остала пасивна временска разграничења	116.897	22.226
Укупно	2.334.818	2.403.805

22.1. Одложени приходи и примљене донације

Предузеће у оквиру свог пословања прибавља гасоводне објекте, основна средства и повезане залихе, без накнаде, односно објекте чију изградњу финансирају корисници. Вредност средстава прибављених без накнаде евидентира се на позицији "Одложени приходи и примљене донације", а сваке године се део ових разграничења укида у корист прихода периода у складу са настанком трошкова по основу прибављених средстава.

31.12.2011. године

22. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (наставак)**22.1. Одложени приходи и примљене донације (наставак)**

Промене на овим разграничењима су:

<i>(у 000 РСД)</i>	По основу средстава у употреби	По основу средстава у припреми	Укупно
Салдо на 01.01.2011. године	2.107.671	-	2.107.671
Нова средства примљена без накнаде	74.498	-	74.498
Рекласификација	(367.175)	367.175	-
Приход текућег периода по основу амортизације средстава	(61.804)	-	(61.804)
Приход текућег периода по основу коришћења залиха	(807)	-	(807)
Салдо на 31.12.2011. године	1.752.383	367.175	2.119.558

23. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

<i>(у 000 РСД)</i>	31.12.2011.	31.12.2010.
Дати авали и гаранције	7.125.571	5.446.933
Потенцијалне обавезе према НИС Нафтагасу по основу Одлука о консолидацији	3.812.301	3.812.301
Примљене гаранције	991.417	1.162.259
Камате по дугорочним финансијским обавезама које доспевају у наредним годинама	564.049	643.960
Грађевински радови - инвестиције у току	330.709	-
Средства других лица - Туристички центар Јелен, Црни врх	1.995	1.995
Укупно	12.826.042	11.067.448

31.12.2011. године

23. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА (наставак)

Списак датих гаранција на дан 31. децембра 2011. године је приказан у наредној табели:

Банка	Датум издавања	Датум доспећа	Корисник	Валута	Износ у валути	Износ у 000 РСД
Raiffeisen банка	27.12.2010.	20.02.2012.	FGSZ Naturalgas transmission Мађарска	УСД	18.114.923,33	1.464.885
Societe Generale банка	16.12.2010.	31.12.2011.	FGSZ Naturalgas transmission Мађарска	УСД	6.200.000,00	501.370
Raiffeisen банка	28.01.2011.	14.02.2012.	FGSZ Naturalgas transmission Мађарска	УСД	11.885.076,67	961.101
Аик банка	21.02.2011.	01.03.2012.	Yugorogaz	УСД	15.000.000,00	1.212.993
Комерцијална банка	24.02.2010.	31.12.2011.	Управа царина, Мин. Фин. РС	РСД	20.000.000,00	20.000
Findomestic банка	26.05.2010.	26.05.2012.	Физичка лица	РСД	2.393.515,00	2.394
Аик банка	22.03.2011.	31.03.2012.	Министарство финансија РС	РСД	120.600.000,00	120.600
Аик банка	22.03.2011.	31.03.2012.	Министарство финансија РС	РСД	111.500.000,00	111.500
Агробанка	29.03.2011.	01.03.2012.	Реп. дирекција за робне резерве	РСД	723.217.626,00	723.218
Московска банка	14.02.2011.	14.02.2013.	Московска банка	ЕУР	10.000.000,00	1.046.409
Остало						961.101
				Укупно		7.125.571

31.12.2011. године

24. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

<i>(у 000 РСД)</i>	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
Приходи од продаје робе зависним правним лицима	1.223.873	8.525.287
Приходи од продаје робе ост. повезаним правним лицима	1.230.532	941.072
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	69.945.306	63.443.943
Приходи од продаје услуга зависним правним лицима	4.757	6.338
Приходи од продаје услуга ост. повезаним прав. лицима	8.972	13.658
Приходи од продаје услуга на домаћем тржишту	1.031.153	656.922
Приходи од продаје услуга на иностраном тржишту	559.780	448.387
Укупно приходи од продаје	<u>74.004.373</u>	<u>74.035.607</u>

25. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

<i>(у 000 РСД)</i>	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
Приходи по основу условљених донација	62.611	47.625
Приходи од закупнина	1.098	1.713
Остали пословни приходи	4.820	10.241
Укупно остали пословни приходи	<u>68.529</u>	<u>59.579</u>

26. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

<i>(у 000 РСД)</i>	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
Трошкови материјала за израду	13.822	532.964
Трошкови осталог материјала (режијског)	157.529	12.828
Трошкови горива и енергије	271.665	218.960
Укупно трошкови материјала	<u>443.016</u>	<u>764.752</u>

27. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

<i>(у 000 РСД)</i>	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	1.273.248	1.062.925
Трошкови пореза и доприноса на терет послодавца	227.236	197.093
Трошкови накнада по осталим уговорима	36.663	23.235
Трошкови накнада чланов. управног и надзорног одбора	7.551	8.928
Остали лични расходи и накнаде	264.417	198.821
Укупно трошкови зарада и остали лични расходи	<u>1.809.115</u>	<u>1.491.002</u>

31.12.2011. године

28. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

<i>(у 000 РСД)</i>	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
Трошкови амортизације	1.251.909	968.680
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	62.321	62.114
Резервисања за судске спорове	175.017	-
Укупно трошкови амортизације и резервисања	1.489.247	1.030.794

29. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

<i>(у 000 РСД)</i>	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
Трошкови услуга на изради учинака	-	5.304
Трошкови транспортних услуга	114.877	121.852
Трошкови услуга одржавања	516.025	125.016
Трошкови закупнина	249.772	14.931
Трошкови сајмова	7.440	2.854
Трошкови рекламе и пропаганде	49.461	16.259
Трошкови осталих услуга	16.171	20.400
Трошкови интелектуалних услуга	56.250	145.505
Трошкови адвокатских услуга	54.803	9.753
Трошкови саветовања, семинара и стручног усавршавања	20.924	14.940
Трошкови услуга чишћења	17.361	9.935
Трошкови студентских и омладинских задруга	15.090	13.090
Трошкови здравствених услуга	12.055	10.078
Остали трошкови непроизводних услуга	182.338	141.491
Трошкови репрезентације	28.223	25.358
Трошкови премија осигурања	130.340	128.411
Трошкови платног промета	21.827	26.619
Трошкови чланарина	5.323	6.081
Трошкови пореза	240.291	112.482
Трошкови доприноса	13.160	-
Остали нематеријални трошкови	91.424	84.089
Укупно остали пословни расходи	1.843.155	1.034.448

31.12.2011. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>01.01. - 31.12.2011.</u>	<u>01.01. - 31.12.2010.</u>
Финансијски приходи:		
Финансијски приходи од зависних правних лица	1.147.639	926.036
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	517.669	-
Приходи од камата	7.416.790	3.097.453
Позитивне курсне разлике	539.169	386.871
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	1.570.847	45.774
Приходи од дивиденди	501.569	330.040
Остали финансијски приходи	3	262
Укупно финансијски приходи	<u>11.693.686</u>	<u>4.786.436</u>
Финансијски расходи:		
Финансијски расходи из односа са зависним правним лицима	1	-
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	98.028	-
Расходи камата	4.347.667	2.855.646
Негативне курсне разлике	627.149	3.059.391
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	1.006.164	1.028.519
Расходи по основу обраде кредита	275.109	670.053
Трошкови градског доприноса солидарности	1.988	-
Укупно финансијски расходи	<u>6.356.106</u>	<u>7.613.609</u>
Нето ефекат финансијских прихода и расхода	<u>5.337.580</u>	<u>(2.827.173)</u>

31.12.2011. године

31. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>01.01. - 31.12.2011.</u>	<u>01.01. - 31.12.2010.</u>
Остали приходи:		
Добици од продаје некретнина, постројења и опреме	69	956.685
Добици од продаје учешћа и дугорочних хартија од вредности	-	33.703
Добици од продаје материјала	-	1.293
Вишкови	431.794	217.635
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика	1.412	-
Приходи од смањења обавеза	92.373	622.823
Приходи од укидања дугорочних резервисања	4.565	933.771
Остали непоменути приходи	204.705	28.189
Приходи од усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме	297	56.464
Приходи од усклађивања вредности дугорочних финансијских пласмана и хартија од вредности расположивих за продају	3.530	36.711
Приходи од усклађивања вредности залиха	25.934	14.050
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	5.645.445	3.159.180
Приходи од усклађивања вредности остале имовине	-	104.756
Укупно остали приходи	<u>6.410.124</u>	<u>6.165.260</u>
Остали расходи:		
Губици по основу расходања и продаје некретнина, постројења и опреме	5.733	14.459
Губици по основу продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности	38.525	31.194
Мањкови	390.789	169
Расходи по основу директних отписа потраживања	367.895	4.268
Расходи по основу расходања залиха материјала	768	317
Расходи донација КК Војводина Србијагас (Напомена 18.)	88.300	20.000
Казне и пенали	38.958	28.677
Расходи донација спортским, научним и културним организацијама	31.784	47.102
Накнаде штета другим лицима	3.869	82
Остали непоменути расходи	16.917	13.150
Обезвређење некретнина, постројења и опреме	70.098	102.625
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана и других хартија од вредности расположивих за продају	26.533	31.300
Обезвређење залиха материјала и робе	31.104	52.739
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	5.779.076	5.557.731
Укупно остали расходи	<u>6.890.349</u>	<u>5.903.813</u>
Нето ефекат осталих прихода и расхода	<u>(480.225)</u>	<u>261.447</u>

Остали непоменути приходи се у највећој мери односе на приливе по основу судских и арбитражних спорова.

31.12.2011. године

32. ПОРЕЗ НА ДОБИТ**32.1. Компоненте пореза на добит**

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>01.01. - 31.12.2011.</u>	<u>01.01. - 31.12.2010.</u>
Порески расход периода	123.510	25.230
Одложени порески (приходи) периода	(26.868)	(51.336)
Укупно порез на добитак	<u>96.642</u>	<u>(26.106)</u>

32.2. Усаглашавање износа пореза на добит у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>01.01. - 31.12.2011.</u>	<u>01.01. - 31.12.2010.</u>
Добит пре опорезивања	<u>1.348.503</u>	<u>854.969</u>
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	134.850	85.497
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	88.396	288.081
Порески ефекти прихода који се не признају у пореском билансу	19.673	(122.095)
Порески ефекат капиталних добитака	4.100	6.011
Порески кредит по основу улагања у основна средства остварен у текућој години	<u>(123.509)</u>	<u>(128.747)</u>
Укупан порески расход периода	123.510	128.747
Одложени порески (приход) периода	(26.868)	(51.336)
Ефективна пореска стопа	<u>7,17%</u>	<u>9,05%</u>

31.12.2011. године

32. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)**32.3. Одложене пореске обавезе**

Одложена пореска средства исказане на дан 31.12.2011. године у износу од 142.568 хиљада РСД (на 31.12.2010. у износу од 115.700 хиљада РСД) се односе на привремену разлику по којој се некретнине, постројења и опрема и нематеријална улагања признају у пореском билансу и износа по којима су ова средства исказана у финансијским извештајима.

Кретања на рачуну одложених пореских обавеза у 2011. и 2010. години приказана су у следећој табели:

<i>(у 000 РСД)</i>	01.01. - 31.12.2011.	01.01. - 31.12.2010.
Стање 1. јануара	115.700	64.364
Одложени порески приход периода	26.868	51.336
Стање 31. децембра	142.568	115.700

33. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА**33.1. Повезана правна лица Предузећа су:**

Ред. бр.	Зависна правна лица:	% власништва на 31.12.2011.
1	"Агрожив" ад Житиште	100,00%
2	"Апатингас" доо Апатин	100,00%
3	КК "Војводина Србијасад" Нови Сад	0,00%
4	"Гас" доо Бечеј	51,00%
5	"Енергогас" доо Подгорица	100,00%
6	"Лозница – гас" доо Лозница	51,00%
7	"Метанолско-сирћетни комплекс" ад Кикинда	50,75%
8	"Природни гас" доо Панчево	100,00%
9	"Српска фабрика стакла" ад Параћин	57,74%
Остала повезана правна лица:		
10	"South Stream Serbia" AG	49,00%
11	"Yugorosgaz" ад Београд	25,00%
12	ПСГ "Банатски двор" доо Нови Сад	49,00%
13	"Информатика" ад Београд	30,55%
14	"Прогресгас-трејдинг" доо Београд	50,00%
15	"Согаз" адо Нови Сад	49,00%

31.12.2011. године

33. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

33.2. Салда потраживања произашла из трансакција обављених са повезаним правним лицима приказана су у наредној табели:

(у 000 РСД)	31.12.2011.	31.12.2010.
Остали дугорочни финансијски пласмани		
"Метанолско-сирћетни комплекс" ад Кикинда	6.323.683	-
	6.323.683	-
Дати аванси		
"Апатингас" доо Апатин	2.701	2.701
	2.701	2.701
Потраживања од купаца		
"Агрожив" ад Житиште	98.470	9.052
"Апатингас" доо Апатин	2.011	2.011
"Гас" доо Бечеј	94.715	70.895
"Лозница – гас" доо Лозница	128.061	72.096
"Српска фабрика стакла" ад Параћин	427.840	-
"Yugogosgaz" ад Београд	236.260	211.961
ПСГ "Банатски двор" доо Нови Сад	231.287	-
	1.218.644	366.015
Потраживања из специјалних послова		
"Српска фабрика стакла" ад Параћин	498.597	-
"Агрожив" ад Житиште	-	112.609
	498.597	112.609
Потраживања за камате		
"Агрожив" ад Житиште	46.054	-
"Апатингас" доо Апатин	1.555	1.306
КК "Војводина Србијагас" Нови Сад	9.821	7.239
"Гас" доо Бечеј	27.003	18.856
"Лозница – гас" доо Лозница	28.134	22.519
"Метанолско-сирћетни комплекс" ад Кикинда	258.223	-
"Српска фабрика стакла" ад Параћин	313.581	65.077
	684.371	114.997
Краткорочни финансијски пласмани		
"Агрожив" ад Житиште	820.000	-
КК "Војводина Србијагас" Нови Сад	30.300	30.300
"Гас" доо Бечеј	8.784	8.349
"Лозница – гас" доо Лозница	-	12.359
"Метанолско-сирћетни комплекс" ад Кикинда	210.000	7.177.678
"Српска фабрика стакла" ад Параћин	3.229.155	2.121.410
"South Stream Serbia" AG	-	4.138
ПСГ "Банатски двор" доо Нови Сад	1.128.605	163.295
	5.426.844	9.517.529
Укупно потраживања	14.154.840	10.113.851

31.12.2011. године

33. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

33.3. Салда обавеза произашла из трансакција обављених са повезаним правним лицима приказана су у наредној табели:

(у 000 РСД)	31.12.2011.	31.12.2010.
Обавезе за примљене авансе		
"Гас" доо Бечеј	23	23
"Агрожив" ад Житиште	-	5
	<u>23</u>	<u>28</u>
Обавезе према добављачима		
"Апатингас" доо Апатин	417	434
"Гас" доо Бечеј	15.896	11.012
"Енергогас" доо Подгорица	-	834
"Метанолско-сирћетни комплекс" ад Кикинда	-	40
ПСГ "Банатски двор" доо Нови Сад	85.558	-
"Информатика" ад Београд	-	1.186
	<u>101.871</u>	<u>13.506</u>
Дугорочне финансијске обавезе		
КК "Војводина Србијагас" Нови Сад	20.000	-
	<u>20.000</u>	<u>-</u>
Краткорочне финансијске обавезе		
КК "Војводина Србијагас" Нови Сад	60.000	-
	<u>60.000</u>	<u>-</u>
Укупно обавезе	<u>181.894</u>	<u>13.534</u>

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**34.1. Управљање капиталом**

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Лица која контролишу финансије на нивоу Предузећа испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају године били су следећи:

(у 000 РСД)	31.12.2011.	31.12.2010.
Задуженост а)		
Умањено за готовину и готовинске еквиваленте	76.000.230	47.358.654
	(140.365)	(284.126)
Нето задуженост	<u>75.859.865</u>	<u>47.074.528</u>
Нето капитал б)	38.130.840	33.073.026
Рацио укупног дуговања према капиталу	<u>1,989</u>	<u>1,423</u>

- а) Задуженост се односи на дугорочне и краткорочне финансијске обавезе.
 б) Нето капитал укључује основни капитал, резерве и акумулирани добитак и губитак.

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)**34.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима**

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у Напомени 3 ових финансијских извештаја.

34.3. Категорије финансијских инструмената

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Финансијска средства:		
Учешћа у капиталу правних лица која се консолидују	4.977.501	7.992.537
Учешћа у капиталу зависних правних лица	4.572.804	1.151.377
Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица	<u>9.550.305</u>	<u>9.143.914</u>
Финансијска средства расположива за продају		
Учешћа у капиталу осталих правних лица	2.048.069	1.992.427
	<u>2.048.069</u>	<u>1.992.427</u>
Зајмови и потраживања		
Потраживања која ће се конвертовати у капитал	25.804.654	-
Стамбени кредити	156.671	186.588
Остали дугорочни финансијски пласмани	6.422	6.422
Потраживања	21.888.289	15.621.559
Краткорочни финансијски пласмани	22.706.650	18.712.306
Готовински еквиваленти и готовина	140.365	284.126
	<u>70.703.051</u>	<u>34.811.001</u>
Укупно финансијска средства	<u>82.301.425</u>	<u>45.947.342</u>
Финансијске обавезе:		
Финансијске обавезе по амортизованој вредности		
Дугорочни кредити	47.722.480	25.011.665
Остале дугорочне обавезе	80.000	505
Краткорочни кредити	28.197.749	19.419.104
Остале краткорочне финансијске обавезе	1	2.927.380
Обавезе из пословања	17.863.909	16.634.090
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	875.423	724.356
	<u>94.739.562</u>	<u>64.717.100</u>
Укупно финансијске обавезе	<u>94.739.562</u>	<u>64.717.100</u>

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**34.3. Категорије финансијских инструмената (наставак)**

Основни финансијски инструменти Предузећа су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, краткорочни финансијски пласмани који настају директно из пословања Предузећа, као и дугорочне и краткорочне обавезе по кредитима и обавезе према добављачима чија је основна намена финансирање текућег пословања Предузећа. У нормалним условима пословања Предузеће је изложено ниже наведеним ризицима.

34.4. Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају смањењем изложености Предузећа овим ризицима. Предузеће не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

34.5. Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа. Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља или мери тај ризик.

а) Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у странијој валути. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

34.5. Тржишни ризик (наставак)

а) Девизни ризик (наставак)

Изложеност Предузећа девизном ризику по основу финансијских средстава и обавеза анализирамо по књиговодственој вредности на следећи начин:

(у 000 РСД)	31.12.2011.				
	РСД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Укупно
Финансијска средства	43.779.276	9.732	946.296	-	44.735.304
Финансијске обавезе	(14.458.733)	(15.107.640)	(17.491.197)	-	(47.057.570)
Краткорочна изложеност	29.320.543	(15.097.908)	(16.544.901)	-	(2.322.266)
Финансијска средства	37.566.121	-	-	-	37.566.121
Финансијске обавезе	(20.000)	(47.661.992)	-	-	(47.681.992)
Дугорочна изложеност	37.546.121	(47.661.992)	-	-	(10.115.871)

(у 000 РСД)	31.12.2010.				
	РСД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Укупно
Финансијска средства	34.088.737	4.325	520.792	4.138	34.617.992
Финансијске обавезе	(9.697.456)	(10.417.948)	(19.643.414)	-	(39.758.818)
Краткорочна изложеност	24.391.281	(10.413.623)	(19.122.622)	4.138	(5.140.826)
Финансијска средства	11.329.351	-	-	-	11.329.351
Финансијске обавезе	-	(24.958.282)	-	-	(24.958.282)
Дугорочна изложеност	11.329.351	(24.958.282)	-	-	(13.628.931)

Предузеће је осетљиво на промене девизног курса евра (ЕУР) и америчког долара (УСД). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Предузећа на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у страниој валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима када Динар девалвира у односу на валуту о којој се ради. У случају девалвације динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

(у 000 РСД)	Коефицијент осетљивости			
	10%	-10%	10%	-10%
	31.12.2011.			
	ЕУР		УСД	
Нето добитак периода	(6.275.990)	6.275.990	(1.654.490)	1.654.490
Нето капитал	(6.275.990)	6.275.990	(1.654.490)	1.654.490

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

34.5. Тржишни ризик (наставак)

а) Девизни ризик (наставак)

(у 000 РСД)	Коефицијент осетљивости			
	10%	-10%	10%	-10%
	31.12.2010.			
	ЕУР		УСД	
Нето добитак периода	(3.537.190)	3.537.190	(1.912.262)	1.912.262
Нето капитал	(3.537.190)	3.537.190	(1.912.262)	1.912.262

б) Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта, а Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

(у 000 РСД)	31.12.2011.	31.12.2010.
Финансијска средства:		
Некаматносна		
Учешћа у капиталу зависних правних лица	4.977.501	7.992.537
Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица	4.572.804	1.151.377
Учешћа у капиталу осталих правних лица	2.048.069	1.992.427
Потраживања која ће се конвертовати у капитал	25.804.654	-
Стамбени кредити	156.671	186.588
Остали дугорочни финансијски пласмани	6.422	6.422
Потраживања	21.888.289	15.621.559
Краткорочни финансијски пласмани	11.696.390	18.712.306
Готовински еквиваленти и готовина	140.365	284.126
	71.291.165	45.947.342
Са фиксном каматном стопом		
Краткорочни финансијски пласмани	8.167.486	-
	8.167.486	-
Са варијабилном каматном стопом		
Краткорочни финансијски пласмани	2.842.774	-
	2.842.774	-
	82.301.425	45.947.342

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

34.5. Тржишни ризик (наставак)

б) Ризик од промене каматних стопа (наставак)

(у 000 РСД)	31.12.2011.	31.12.2010.
Финансијске обавезе:		
Некаматносне		
Остале дугорочне обавезе	80.000	-
Обавезе из пословања	17.863.909	16.634.090
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	875.423	724.356
	18.819.332	17.358.446
Са фиксном каматном стопом		
Дугорочни кредити	117.784	173.175
Краткорочни кредити	2.503.556	-
	2.621.340	173.175
Са варијабилном каматном стопом		
Дугорочни кредити	47.604.696	24.838.490
Остале дугорочне обавезе	-	505
Краткорочни кредити	25.694.193	22.400.877
Остале краткорочне финансијске обавезе	1	2.927.380
	73.298.890	50.167.252
	94.739.562	67.698.873

Анализе осетљивости приказане у наредној табели су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављена под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама.

Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остану непромењене, утицај на нето добитак периода, односно на нето стање капитала Предузећа за годину која се завршила на 31. децембар 2011. односно 2010. године, би била у износима приказаним у наредној табели:

(у 000 РСД)	Коефицијент осетљивости			
	31.12.2011.		31.12.2010.	
	1,00%	-1,00%	1,00%	-1,00%
Нето добитак	(759.429)	759.429	(474.125)	474.125
Нето капитал	(759.429)	759.429	(474.125)	474.125

Оваква ситуација се приписује изложености Предузећа која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на обавезе по дугорочним и краткорочним кредитима.

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)**34.6. Кредитни ризик****а) Управљање потраживањима од купаца**

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца у значајном делу односе се на повезана правна лица.

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2011. године, односно 2010. године приказана је у табели која следи:

(у 000 РСД)	31.12.2010.		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања	3.690.846	-	3.690.846
Доспела, исправљена потраживања	31.866.300	(31.866.300)	-
Доспела, неисправљена потраживања	11.901.401	-	11.901.401
	47.458.547	(31.866.300)	15.592.247
(у 000 РСД)	31.12.2011.		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања	8.231.130	-	8.231.130
Доспела, исправљена потраживања	32.665.415	(32.665.415)	-
Доспела, неисправљена потраживања	11.937.463	-	11.937.463
	52.834.008	(32.665.415)	20.168.593

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2011. године у износу од 8.231.130 хиљада РСД (31. децембар 2010. године: 3.690.846 хиљада РСД) се у највећој мери односе на потраживања од купаца по основу испорученог природног гаса. Ова потраживања доспевају углавном у року од 15 до 30 дана након датума фактуре.

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Предузеће је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 32.665.415 хиљада РСД (2010. године: 31.866.300 хиљада РСД), за која је Предузеће утврдило да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**34.6. Кредитни ризик (наставак)*****Доспела, неисправљена потраживања од купаца***

Предузеће није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2011. године у износу од 11.937.463 хиљада РСД (31. децембар 2010. године: 11.901.401 хиљада РСД) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената, те да руководство Предузећа сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

<i>(у 000 РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Мање од 30 дана	3.191.621	7.617.240
31 - 90 дана	8.745.842	4.284.161
Укупно	<u>11.937.463</u>	<u>11.901.401</u>

б) Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембар 2011. године исказане су у износу од 17.863.909 хиљада РСД (31. децембра 2010. године: 16.634.090 хиљада РСД). Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Предузеће доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирује у уговореном року.

34.7. Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Предузећа који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Предузећа као и управљањем ликвидношћу. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава и финансијских обавеза. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, односно финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити у могућности да потраживања наплати и обавезе намири.

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

34.7. Ризик ликвидности (наставак)

Доспећа финансијских средстава и обавеза на дан 31. децембар 2011. године су:

(у 000 РСД)	31.12.2011.					Укупно
	Краткорочно доспеће			Дугорочно доспеће		
	до 1 месеца	1 до 6 месеци	6 до 12 месеци	1 до 5 година	преко 5 година	
Доспећа финансијских средстава:						
Некаматносна средства	24.649.566	3.760.220	7.238.420	31.237.139	4.405.820	71.291.165
Средства са фиксном каматном стопом						8.167.486
- главница	8.167.486	-	-	-	-	1.380
- камата	1.380	-	-	-	-	
Средства са варијабилном каматном стопом						2.842.774
- главница	1.076.674	1.326.100	440.000	-	-	139.700
- камата	37.800	76.900	25.000	-	-	
	33.932.906	5.163.220	7.703.420	31.237.139	4.405.820	82.442.505
Доспећа финансијских обавеза:						
Некаматносне обавезе	10.880.969	4.606.713	41.472	2.824.184	-	18.353.338
Обавезе са фиксном каматном стопом						2.621.344
- главница	-	2.003.560	500.000	117.784	-	119.369
- камата	27.469	67.706	24.194	-	-	
Обавезе са варијабилном каматном стопом						73.298.890
- главница	-	8.636.354	17.118.323	24.751.524	22.792.689	14.402.965
- камата	489.420	2.144.603	2.229.517	7.825.886	1.713.539	108.795.906
	11.397.858	17.458.936	19.913.506	35.519.378	24.506.228	108.795.906
Нето ефекат доспећа	22.535.048	(12.295.716)	(12.210.086)	(4.282.239)	(20.100.408)	(26.353.401)

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

34.8. Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2011. године и 31. децембра 2010. године.

(у 000 РСД)	31.12.2011.		31.12.2010.	
	Књиго- водствена вредност	Фер вредност	Књиго- водствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства:				
Учешћа у капиталу зависних правних лица	4.977.501	4.977.501	7.992.537	7.992.537
Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица	4.572.804	4.572.804	1.151.377	1.151.377
Учешћа у капиталу осталих правних лица	2.048.069	2.048.069	1.992.427	1.992.427
Потраживања која ће се конвертовати у капитал	25.804.654	25.804.654	-	-
Стамбени кредити	156.671	156.671	186.588	186.588
Остали дугорочни финансијски пласмани	6.422	6.422	6.422	6.422
Потраживања	21.888.289	21.888.289	15.621.559	15.621.559
Краткорочни финансијски пласмани	22.706.650	22.706.650	18.712.306	18.712.306
Готовински еквиваленти и готовина	140.365	140.365	284.126	284.126
	82.301.425	82.301.425	45.947.342	45.947.342
Финансијске обавезе:				
Дугорочни кредити	47.722.480	47.722.480	25.011.665	25.011.665
Остале дугорочне обавезе	80.000	80.000	505	505
Краткорочни кредити	28.197.749	28.197.749	19.419.104	19.419.104
Остале краткорочне финансијске обавезе	1	1	2.927.380	2.927.380
Обавезе из пословања	17.863.909	17.863.909	16.634.090	16.634.090
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	875.423	875.423	724.356	724.356
	94.739.562	94.739.562	64.717.100	64.717.100

31.12.2011. године

34. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**34.8. Фер вредност финансијских инструмената (наставак)*****Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената***

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

Претпоставке коришћене за процену текуће фер вредности су и да књиговодствена вредност краткорочних потраживања од купаца и обавеза према добављачима апроксимира њиховој фер вредности због тога што доспевају за плаћање/наплату у релативно кратком периоду.

35. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Предузећу може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

36. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31.12.2011. године, Предузеће води већи број судских спорова као тужена страна у укупној вредности од 4.245.379 хиљада РСД. Предузеће је на дан 31.12.2011. године извршило резервисање у износу од 175.017 хиљада РСД (Напомена 16.2.) за оне спорове за које на дан израде ових финансијских извештаја није било потпуно извесно да ће се завршити у корист Предузећа. На основу анализе расположиве документације и информација добијених од стручних служби и правних саветника, руководство верује да Предузеће неће имати додатних трошкова изнад резервисаних износа.

На дан 31.12.2011. године, Предузеће води судске спорове у којима се јавља као тужилац у укупној вредности од 66.266.438 хиљада РСД.

31.12.2011. године

37. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Зависно друштво „Метанолско-сирћетни комплекс“ ад Кикинда је Одлуком од дана 15.03.2012. године емитовао акције у корист Предузећа чиме је спроведена конверзија потраживања Предузећа у учешће у капиталу зависног друштва (Напомена 9.1.).

Намера о конверзији потраживања Предузећа у учешће у капиталу „ХИП-Азотара“ доо у реструктурирању Панчево још увек није спроведена до дана овог извештаја (Напомена 9.1.).

Сагласно МРС 10 „Догађаји после извештајног периода“, нисмо утврдили постојање догађаја који могу да утичу или утичу на истинитост и објективност финансијских извештаја за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године, нити би захтевале корекције финансијских извештаја.

38. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

<i>(у РСД)</i>	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
ЕУР	104,6409	105,4982
УСД	80,8662	79,2802
ЦХФ	85,9121	84,4458
ГБП	124,6022	122,4161

39. АУТОРИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године (укључујући и упоредне податке) су одобрени од стране руководства Предузећа на дан 11. јуна 2012. године.